

Handboek kredietbemiddeling

Module 2 – Consumentenkredieten (theoretische professionele kennis)

Doelgroep en algemene doelstelling van deze cursus

Dit handboek (module 2) omvat de vereiste beroepskennis voor de bemiddeling van consumentenkredieten.

Het attest over de theoretische beroepskennis kan worden behaald door de gegadigden die slagen (met minimum 60 %) voor de centrale examens over:

1. het gemeenschappelijk deel over de 'Basisbeginselen van de kredietbemiddeling' (module 1);
2. het specifiek deel over de
  - 'Consumentenkredieten' (module 2) en/of
  - 'Hypothecaire kredieten' (module 3).

Moeten voldoen aan de vereisten van de theoretische beroepskennis:

- **de kredietbemiddelaars;**
- **de leden van het wettelijk bestuursorgaan van de kredietbemiddelaars wat betreft de hypothecaire kredieten;**
- **de effectieve leiders van de kredietbemiddelaars;**
- **de verantwoordelijken voor de distributie (VVD)** van de kredietbemiddelaars en van de kredietgevers die het bedrijf van kredietbemiddeling uitoefenen.
De VVD is elke natuurlijke persoon behorend tot de leiding van een kredietgever, een kredietbemiddelaar of elke werknemer in dienst van dergelijke persoon, die de facto de verantwoordelijkheid heeft op de kredietbemiddelingswerkzaamheid of hierop toezicht uitoefent;
- **de personen in contact met het publiek (PCP)** van de kredietbemiddelaars en van de kredietgevers die het bedrijf van kredietbemiddeling uitoefenen.
Een PCP is een natuurlijke persoon, andere dan de verantwoordelijke voor de distributie, die, bij een kredietgever of een kredietbemiddelaar, op welke wijze dan ook, in contact staat met het publiek met het oog op het voorstellen van kredietovereenkomsten of hierover informatie verstrekt.
Vanaf 1 augustus 2022: ook de persoon die rechtstreeks bij de bemiddelingswerkzaamheden betrokken is, zelfs zonder daarbij in contact te staan met het publiek.

De teksten over de eindtermen worden in de syllabus aangeduid met een cursief lettertype en gele of grijze achtergrond.

Module 2 Consumentenkrediet

Hoofdstuk 1

Betalingsverkeer: debetkaart en kredietkaart

Onderwerp	Eindtermen.
	De personen die hun professionele kennis moeten bewijzen kunnen:
1. Debetkaart en kredietkaart	1. een debetkaart (Bancontact/ Mister Cash, Maestro) en een kredietkaart beschrijven en onderscheiden; 2. de belangrijkste functies en kenmerken van debet- en kredietkaarten bepalen en hun gebruiksmodaliteiten; 3. de aanbevolen veiligheidsmaatregelen voor debet- en kredietkaarten bepalen; 4. zich herinneren dat hij de verplichting heeft om na te gaan in welke mate elke kaart tegemoetkomt aan de behoeften van de klant; 5. uitleggen over de praktische aspecten van betaalkaarten in het buitenland (waar kan wat worden gebruikt?)

1.1. Debetkaart**1.1.1. Beschrijving**

Een debetkaart kan omschreven worden als een betaalkaart waarmee de houder onder meer, dankzij de gegevens die op de chip en/of de magneetstrook staan, via elektronische weg:

- toegang heeft tot een zichtrekening;
- geldopnames kan doen;
- geld van die rekening kan overschrijven naar een andere rekening.

In tegenstelling met een kredietkaart, wordt de rekening direct gedebiteerd.

Als de kaarthouder bij een handelaar betaalt bijvoorbeeld, dan gaat het geld van de rekening van de klant naar die van de handelaar.

Hij kan met deze kaart ook geld afhalen aan een bankautomaat.

De rekening wordt dan automatisch gedebiteerd voor het afgehaalde bedrag.

De verrichtingen met een debetkaart zijn beveiligd met een persoonlijke en geheime pincode (PIN: personal identification number) die uit vier cijfers bestaat.

Men gebruikt die code als elektronische handtekening.

Voor de kaart gelden meestal gebruikslimieten zowel voor geldopnemingen als voor betalingen, wat de veiligheid ook ten goede komt. Er kunnen zowel dag- als weeklimieten ingesteld worden voor een debetkaart.

1.1.2 Functies van de debetkaart

- **Bancontact/Mister Cash**

Met de Bancontact/Mister Cash-functie op de betaalkaart kan men:

- in supermarkten, benzinestations en handelszaken betalen;
- geld opnemen aan de geldautomaten in de buitengevels van bankkantoren en aan de bankloketten, ook in het buitenland (eigen automaten – eigen netwerk).

- **Maestro**

Met de Maestro-functie is het mogelijk om in België en in het buitenland (en zeker in de Europese Unie) met de debetkaart te betalen.

Geldopnames in Europa zijn eveneens mogelijk aan bankautomaten aangesloten bij het Maestro-netwerk.

Maestro is een internationale debet dienst van de MasterCard Groep. Deze functie is beschikbaar in Europa maar kan het ook zijn in alle landen van de wereld (afhankelijk van de bank is deze functionaliteit beschikbaar).

Banken zijn wantrouwig tegenover de beveiligingssystemen van banken in niet-Europese landen. Fraudegevallen komen er immers vaker voor (skimming).

1.1.3 Veilig gebruik van een betaalkaart

De verrichtingen met een debetkaart zijn beveiligd met een persoonlijke en geheime pincode (PIN: personal identification number) die uit vier cijfers bestaat.

Men gebruikt die code als elektronische handtekening.

Voor de kaart gelden meestal gebruikslimieten zowel voor geldopnemingen als voor betalingen, wat de veiligheid ook ten goede komt.

Er kunnen zowel dag- als weeklimieten ingesteld worden voor een debetkaart.

Bij verlies of diefstal van zijn kaart, moet de klant onmiddellijk contact nemen met CardStop (op het nummer +32 (0)78 170 170).

CardStop:

- zorgt voor de registratie van het verlies of de diefstal van debet- en kredietkaarten die door Belgische financiële instellingen in omloop zijn gebracht;
- blokkeert onmiddellijk de betrokken kaart.
Bij aanbidding van deze kaart aan een geldautomaat of betaalterminal kunnen geen verrichtingen worden uitgevoerd.

Bij diefstal of misbruik van de kaart wordt aangeraden ook aangifte bij de politie te doen.

1.2. Kredietkaart

1.2.1. Beschrijving kredietkaart

Een kredietkaart is een betaalkaart waarvan de uitgevoerde betalingen met uitstel worden gedebiteerd van een door de klant bepaalde rekening.

Men onderscheidt gewoonlijk drie soorten kredietkaarten:

1. 'uitgestelde debitering'-kaart, die de aankoop van diverse goederen en transacties mogelijk maakt, maar met betaling een maand later en zonder rentelasten.
Voorbeeld: de traditionele Visa-kaart aangeboden door banken;
2. kredietkaart met een kredietfaciliteit met betalingen gespreid over termijnen, ook 'revolving'-kredietopening genoemd, waarmee goederen kunnen worden aangekocht en verscheidene verrichtingen kunnen worden gedaan.
De betaling wordt niet alleen uitgesteld maar ook maandelijks opgesplitst, met een maandelijks minimumbetaling (bijvoorbeeld 5% van de aankopen).
Een debetrente wordt aangerekend op het maandelijks debetsaldo;
3. de accreditiefkaart die de betaalfunctie en de functie van uitgestelde betaling combineert, maar die wordt aangeboden door en gekoppeld is aan een handelslogo of een bepaalde distributieonderneming.
Voorbeeld: winkel-kaart in de sector van de supermarkten.

Deze kaarten hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat:

- de klant maandelijks een uitgavenstaat ontvangt die een overzicht biedt van alle met de kredietkaart uitgevoerde betalingen;
- daarna wordt het totale of gedeeltelijke bedrag van deze uitgaven gedebiteerd via domiciliëring of rechtstreeks en vrijwillig door de kaarthouder betaald, eventueel met inachtneming van een contractueel minimumbedrag.

Omdat de financiële instelling het risico draagt van de niet-terugbetaling van de geldopnames en uitgaven die met een kredietkaart zijn gebeurd, moet de aanvrager worden beoordeeld op zijn kredietwaardigheid.

Wanneer de kredietverlener niet zeker is dat de toekomstige kaarthouder zich aan de afspraken zal houden, kan een kredietkaart worden geweigerd.

Aan iedere kredietkaart is meestal een maandelijks uitgavenlimiet verbonden, aangepast aan het profiel van de klant.

Met kredietkaarten gekoppeld aan een zichtrekening kan een klant wereldwijd aankopen betalen of geld opnemen.

Geldopnames worden wel duurder getarifeerd dan verrichtingen bij een handelaar.

Geldopnames met kaarten gekoppeld aan een zichtrekening zijn mogelijk aan:

- geldautomaten in België en in het buitenland;

- loketten van banken en wisselkantoren.

De bevestiging van de betaling of geldopname gebeurt op basis van:

- de handtekening van de kaarthouder;
- het invoeren van een pincode door de kaarthouder;
- of via een middel tot elektronische identificatie.

Twee nieuwe kaartleestechnieken maken de elektronische identificatie mogelijk:

- 'contactless' betalingen;
- betalingen met gsm.

Sommige terminals in België zijn al 'contactless/ contactloos' en door middel van buitenlandse kaarten met dergelijke actieve functie kunnen dus betalingen op deze manier worden uitgevoerd.

De meeste bancaire kredietkaarten in ons land zijn van het type met volledige vereffening via domiciliëring op maandbasis.

De jongste jaren wint het type kredietkaart met kredietfaciliteit (kredietfaciliteit met gespreide betalingen, wentelkrediet of revolvingkrediet zoals hiervoor beschreven) aan belang. Diverse instellingen bieden deze kaarten aan, waaronder verschillende distributieketen.

De aankoop van duurdere verbruiksgoederen kan zo gespreid worden terugbetaald.

De kredietkaart van het type 'uitgestelde debitering' wordt niet geregeld door de wet op het consumentenkrediet, op voorwaarde dat het gaat om een 'krediet':

- zonder rente;
- te vergoeden binnen een periode van maximaal twee maanden;
- waarvoor de kredietgever kosten aanrekent, onder een bepaald bedrag (4,17 euro per maand, geïndexeerd, basisindex: december 2010).

1.2.2. Inhoud van de bancaire kredietkaart

Als voorbeeld neemt u uw eigen bancaire kredietkaart.

Voorzijde

1. Logo bank (reclame).
2. Logo kaartmaatschappij (Visa, MasterCard ...).
3. Chip.
4. Hologram (driedimensionale afbeelding).
5. Kredietkaartnummer (16 cijfers).
6. Versienummer kaart.
7. Vervaldatum van de kaart (maand/jaar).
8. Naam kaarthouder.

Achterzijde

1. Magneetstrip.
2. Ruimte voor handtekening kaarthouder.
3. Controlegetal in de handtekeningstrook (4 laatste cijfers kaartnummer + 3 controlegetallen CVC-CVV Card Verification Code/Value).
4. Contactgegevens.
5. Websitebank of andere contactinformatie.

1.2.3. Veilig gebruik van de kredietkaart

Een kredietkaart is steeds voorzien zijn van de handtekening van de kaarthouder op de achterzijde.

Een handelaar kan steeds de overlegging van de identiteitskaart vragen om de kaartgegevens te vergelijken met de werkelijke identiteit van de klant.

De meeste kredietkaarttransacties gebeuren in België elektronisch.

Bij het aanbieden van een kredietkaart worden automatisch verschillende controles uitgevoerd, zowel naar geldigheid als resterende kaartlimiet.

Elektronische betalingen worden meestal gevalideerd met een pincode en minder door het plaatsen van een handtekening.

Het gebruik van een unieke pincode verhoogt in sterke mate het veilig gebruik van de kredietkaart.

Ook bij het afhalen van geld aan automaten met de kredietkaart, gebruikt de klant uitsluitend een pincode.

Voor deze geldafhalingen worden doorgaans specifieke limieten voorzien om bijvoorbeeld het risico van afpersing aan een automaat te beperken.

Bij verlies of diefstal moet de klant onmiddellijk CardStop verwittigen (zie 1.1.3).

1.2.4. Betalingsproces bij gebruik van een bancaire kredietkaart

Alle Belgische grootbanken en de meeste kleine banken hebben de verwerking van de kredietkaarttransacties overgebracht naar een nieuw Europees verwerkingsplatform met de naam SiNSYS.

Dit is een samenwerkingsverband tussen Atos Worldline en SSB (Italië).

Betalingen met kredietkaarten gebeuren op een gelijkaardige wijze als bij debetkaarten.

De kaart wordt ingelezen op een betaalterminal die met het netwerk van SinSYS is verbonden.

De geldigheid en de kredietlimiet worden geverifieerd. Bij elke transactie wordt eveneens nagegaan of de kaart niet is geblokkeerd.

1.2.5 De kredietkaarten en andere betaalmiddelen binnen de SEPA

Dankzij de SEPA (Single Euro Payments Area) kunnen de consumenten, de overheden, de handelaars en de ondernemingen hun betalingen overal in de eurozone en de Europese Unie gemakkelijk uitvoeren dankzij het gebruik van identieke betaalmiddelen: kaarten, overschrijvingen en domiciliëringen. Ongeacht het land, zijn alle betalingen “interne betalingen” binnen Europa.

SEPA heeft enkel betrekking tot de betalingen in EUR, inclusief betaling in euro met sommige landen die niet tot de eurozone maar wel tot de SEPA-zone behoren (bv. Zweden, Zwitserland, ...).

1.2.6 Voor- en nadelen van een bancaire kredietkaart

Betaler	Bank betaler	Bank begunstigde	Begunstigde
😊	😊	😊	😊
Algemeen aanvaard in binnen- en buitenland. Bescherming van de consument (limieten) Geen vergetelheid Beschikbaar 24 uur per dag, 7 dagen per week. Beperkt risico bij verlies Terugbetalingsfaciliteiten bij bepaalde types kredietkaarten Uitstel van betaling	Volstrekt automatisch Geen fouten Abonnement Kaartdienst	Volstrekt automatisch Geen fouten Bijdrage handelaar	Geld onmiddellijk beschikbaar = direct credit Veilig Automatisch geregistreerd aan de kassa Verlaging drempel bij aankopen Geen risico op verlies of diefstal van cash
😞	😞	😞	😞
Jaarlijkse bijdrage voor de dienst Hoge rente bij laattijdige terugbetaling Risico op fraude			De investering in de apparatuur Bijdrage die de handelaar betaalt

1.3. Betaalbehoeften klant en kaartkeuze

Het is belangrijk om de klant te adviseren bij de kaartkeuze, rekening houdende met:

- *de behoeften van de klant;*
- *de financiële toestand van de klant;*
- *het doel van het krediet;*
- *het ruime aanbod debet- en kredietkaarten.*

Een correcte inschatting van de kredietwaardigheid van de klant en het gewenste gebruik van de betaalkaarten bepalen mee de keuze.

Momenteel bieden ook tal van handelsfirma's en distributieketen een multifunctionele kredietkaart aan.

1.3.1. Geografisch gebruik

In België zijn kredietkaarten goed ingeburgerd.

Een klant die vaak reist naar niet-Europese landen, zal meer betaalmogelijkheden hebben met een kredietkaart.

In dit geval is het aangeraden om te de mogelijkheden tot betaling met de kredietkaart buiten Europa te controleren.

Zo nodig zal de kaart gedeblokkeerd moeten worden.

1.3.2. Risicoprofiel klant

Bij het uitvoeren van een betaling met een

- *debetkaart is er een directe controle op de beschikbare provisie;*
- *bancaire kredietkaart is er enkel een controle op het niveau van de kaartlimiet en niet op het saldo van de rekening van de kaarthouder. Het risico bestaat dus dat de maandelijkse uitgavenstaat van de kredietkaart niet kan betaald worden omdat het rekeningsaldo ontoereikend is.*

1.3.3. Kredietbehoefte

Voor betalingen uitgevoerd met een:

- *debetkaart wordt het bedrag nagenoeg onmiddellijk in mindering gebracht van de rekening;*
- *kredietkaart beschikt de klant over een uitstel van betaling of zelfs de mogelijkheid om de terugbetalingen te spreiden (kaarten met revolvingkrediet).*

1.3.4. Bedrag betaalverrichtingen

Zowel voor debet- als kredietkaarten worden doorgaans betaallimieten overeengekomen tussen de betaler en de aanbieder van de kaart.

Deze limieten leggen een beperking op aan het maximaal op te nemen bedrag per dag, per week en per maand.

De maximale betaallimieten bij debetkaarten liggen doorgaans lager dan de mogelijke kredietkaartlimieten, omdat ze bedoeld zijn om tegemoet te komen aan de courante dagelijkse betaalbehoeften van een particuliere klant.

1.3.5. Aard en kosten betaalverrichtingen

Betaalkaarten kunnen worden gebruikt aan geldautomaten en aan betaalterminals in handelszaken.

De mogelijke aanrekening van kosten kan sterk afhangen van de aard van de kaart en de aard van de verrichting.

Hoofdstuk 2

De zekerheden

Onderwerp	Eindtermen. De personen die hun professionele kennis moeten bewijzen kunnen:
1. Begrippen en soorten zekerheden	- de functie herkennen van de zekerheden op het gebied van kredieten; - zich herinneren dat er voor de meeste zekerheden verplichtingen gelden qua vorm en openbaarmaking; - een onderscheid maken tussen zakelijke zekerheden en persoonlijke zekerheden; - herkennen wat wordt bedoeld met een overdracht van schuldvordering en zich herinneren dat het loon de meest overgedragen schuldvordering is en de aandacht van de klant daarop vestigen.
2. Persoonlijke zekerheid: de borgstelling	- het begrip van de borgstelling herkennen en de geldigheidsvoorwaarden daarvan bepalen. - de betekenis en de gevolgen van een hoofdelijke borgstelling herkennen.
3. De borgstelling in het kader van Boek VII van het wetboek economisch recht	de specifieke verplichtingen herkennen (informatie, raadgeving, onderzoek) opgelegd aan de kredietgever en de kredietbemiddelaar in het kader van borgstelling of persoonlijke zekerheid.

2.1. Belang en functie van de kredietzekerheden

Voor een kredietgever is de kredietverlening niet zonder risico's: als de klant zijn schuld niet terugbetaalt, ontstaat er een verlies voor de kredietgever.

De zekerheid is een juridisch mechanisme dat erop gericht is om de betaling van de schuldvordering door de schuldenaar veilig te stellen.

Voor de kredietgever heeft een 'zekerheid' als functie dat ze de financiële gevolgen van het insolventie risico van een schuldenaar beperkt.

Het begrip 'zekerheid' kan dus ook begrepen worden in de zin van bijkomende 'waarborg' voor de kredietgever.

Het belang van de zekerheid is logischerwijze nauw verbonden met de schuld en het risico: de zekerheid zal bepaald worden door de aard, de vorm en het bedrag van de schuld en het risico.

Een ander aspect van de zekerheid is haar 'bijkomend' karakter.

Er is steeds een hoofdschuld: nl. de schuldvordering waarvan men betaling wil. Pas daarna krijgt men een zekerheid, waarvan het lot afhankelijk is van de hoofdschuld.

Als de schuldenaar gewoon betaalt, dan zal geen uitvoering nodig zijn van de zekerheid. Wordt er niet betaald, dan zal de zekerheid in werking treden.

De zekerheid is dus 'bijkomend' omdat de eerste 'waarborg' van de kredietgever moet steunen op het 'vertrouwen' dat hij geeft aan zijn klant, meer bepaald wat diens solvabiliteit betreft.

De zekerheid is slechts een bijkomende dekking van het risico.

2.2. Vormvereisten en openbaarmaking

Voor de meeste zekerheden gelden er wettelijke vormvereisten en maatregelen op het gebied van de openbaarmaking.

Als de vormvoorschriften niet worden nagekomen of de gebruikte formules dubbelzinnig zijn, kan de zekerheid haar geldigheid en waarde verliezen.

Voorbeelden van vormvereisten voor de openbaarmaking zijn de:

- inschrijving van een hypotheek in het register van het hypotheekkantoor;
- indiening van een factuur bij de rechtbank van koophandel.

De 'openbaarmaking' is de formaliteit die derden op de hoogte brengt van de samenstelling of van het bestaan van een zekerheid.

Men zegt dan dat de zekerheid 'tegenstelbaar' wordt aan derden, omdat zij het bestaan ervan niet kunnen negeren.

Bij het bestaan van verscheidene zekerheden van dezelfde aard, zal de openbaarmaking de volgorde bepalen van de zekerheden (d.i. welke zekerheid voorrang krijgt).

2.3. Soorten zekerheden

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- *De zakelijke zekerheden.*
Zij slaan op een of meer welbepaalde goederen (roerend of onroerend).
Het gaat voornamelijk over:
  - voor roerende goederen: *het pand*, bijvoorbeeld op kasbons, een schilderij;
  - voor onroerende goederen: *de hypotheek*.

- *De persoonlijke zekerheden.*
Zij houden een verbintenis in vanwege een derde, een ander persoon die dienstdoet als zekerheid.

De schuldeiser verkrijgt het recht om, bij wanbetaling van zijn schuldenaar, zich te verhalen op het vermogen van een derde om zijn schuld te recupereren.

De belangrijkste persoonlijke zekerheid is de borgstelling.

Zekerheidsrechten kunnen voortvloeien uit de wet of uit een overeenkomst. Men spreekt ook van zekerheden ontstaan door de praktijk.

Zij worden niet geregeld bij de wet. Het gaat voornamelijk over het hypothecair mandaat en de hypothecaire belofte en diverse verbintenissen (om te doen of niet te doen ...).

2.3.1. De overdracht van schuldvordering

2.3.1.1. Begrip

De overdracht van schuldvordering is een contract waarbij een schuldeiser (de overdrager) aan een andere persoon (de overnemer) een schuldvordering afstaat die hij bezit ten opzichte van een schuldenaar (gecedeerde schuldenaar).

De schuldvordering is het recht om van een ander een prestatie te eisen, (bv. betaling).

In principe kunnen alle schuldvorderingen worden overgedragen, voor zover zij verhandelbaar zijn:

- privé schuldvorderingen, zoals huurgelden of het kapitaal van een levensverzekering;
- commerciële schuldvorderingen, zoals te innen facturen.

De overdracht van schuldvordering wordt door de financiële instellingen vaak toegepast, bijvoorbeeld bij:

- de afgifte van een kredietkaart;
- het toekennen van een lening of hypothecair krediet;
- de opening van een lopende rekening (met mogelijkheid van debet).

De schuldvordering die het vaakst wordt overgedragen is het loon.

Zo kunnen de kredietgever en de kredietnemer-werknemer overeenkomen dat, wanneer de kredietnemer-werknemer-schuldenaar de schulden niet tijdig betaalt, een deel van het loon naar de kredietgever-schuldeiser zal gaan.

De kredietgever kan er dan over beschikken in overeenstemming met de wettelijk en bij overeenkomst vastgestelde grenzen en beperkingen.

De kredietbemiddelaar dient de consument, te gelegener tijd, voordat de consument door een kredietovereenkomst of een kredietaanbod wordt gebonden, te waarschuwen over de gevolgen van wanbetaling van een krediet, met inbegrip van de overdracht van het overdraagbare deel van het loon ten voordele van de schuldeiser onder de wettelijke voorwaarden.

De overdracht van het loon kan ook dienen voor niet-financiële operaties, zoals de betaling van de huurgelden.

Voor de loonoverdracht gelden er bijzondere wettelijke beperkingen.

Zo kan het loon:

- *onder bepaalde drempels maar beperkt of niet worden overgedragen;*
- *nooit volledig worden overgedragen, voor de totaliteit van het loon.*

2.3.1.2. Kenmerken en vormvereisten

Tussen de partijen (overdrager en overnemer) zijn er geen vormvoorschriften.

De overdracht van schuldvordering is evenwel maar tegenstelbaar aan de gecedeerde schuldenaar als en vanaf het ogenblik dat zij aan de gecedeerde schuldenaar ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend.

In principe bepaalt de wet voor die kennisgeving geen vormvereisten.

Wel zal de overnemer (voor kredieten = de kredietgever) het bewijs moeten kunnen leveren van de kennisgeving aan de gecedeerde schuldenaar, bijvoorbeeld door middel van een gewone brief met ontvangstbewijs, een aangetekende brief, een (gerechts)deurwaardersexploot.

Een kredietovereenkomst of een schuldvordering uit een kredietovereenkomst kan slechts worden overgedragen aan de in de wet bepaalde personen en entiteiten, waaronder een andere vergunde kredietgever.

Bovendien vereist de wet uitdrukkelijk dat de overdracht bij een aangetekende zending aan de consument ter kennis wordt gegeven, behalve wanneer de onmiddellijke overdracht uitdrukkelijk is bepaald in het contract, en wanneer de identiteit van de overnemer in de kredietovereenkomst is vermeld.

Deze kennisgeving is dan weer niet verplicht wanneer de oorspronkelijke kredietgever, in overleg met de nieuwe houder van de schuldvordering, tegenover de consument het krediet verder beheert.

Voor de overdracht van hypothecair gewaarborgde schuldvorderingen, zoals die over een woonkrediet, is een authentieke akte vereist (via een notaris).

Voor de overdracht van het loon is een onderhandse akte vereist, die moet voldoen aan de volgende vormvereisten:

- *de overdracht van het loon moet gebeuren bij een akte onderscheiden van de akte die de hoofdverbintenis waarvan zij de uitvoering waarborgt, bevat;*
- *de akte moet worden verleden in zoveel exemplaren als er partijen zijn;*
- *de akte die verband houdt met een consumentenkrediet moet melding maken van de wettelijke bepalingen en die overnemen.*

2.3.2. De borgstelling

2.3.2.1. Begrip

Zich borg stellen voor iemand is zich verbinden om te betalen in zijn plaats als hij nalaat om zijn schuld zelf te betalen.

De borg is een natuurlijke persoon of een rechtspersoon (zoals een financiële instelling) die zich tegenover de schuldeiser verbindt om de schuld te betalen als de schuldenaar zijn verplichting niet vervult op de vervaldag.

Bijvoorbeeld: de ouders kunnen zich borg stellen voor de schulden van hun kinderen, zoals bij de aanvraag van een lening voor de aankoop van een auto.

Iedereen mag zich borg stellen als hij/zij de juridische bekwaamheid daarvoor heeft. Eén echtgenoot kan zich borg stellen, maar de toestemming van beide echtgenoten zal meestal worden gevraagd.

De borg moet beseffen dat zijn eigen vermogen kan worden aangesproken om de schuld van een derde (de schuldenaar) terug te betalen, als die derde zijn verplichting niet nakomt.

2.3.2.2. De soorten borgstellingen

a. De gewone borgstelling

De gewone borg(steller) beschikt over een voorrecht van uitwinning en een voorrecht van schuldsplitsing.

- Het voorrecht van uitwinning geeft aan de borg het recht om te eisen dat de schuldeiser zich eerst tot de hoofdschuldenaar wendt;
- Wanneer er verscheidene personen zich borg hebben gesteld, geeft het voorrecht van schuldsplitsing het recht om de schuldeiser te verzoeken de vordering te verdelen over al de borgen.

In de praktijk wordt de gewone borgstelling maar uitzonderlijk toegepast, omdat ze minder efficiënt is dan de solidaire borgstelling.

b. De solidaire (hoofdelijke) borgstelling

De solidaire borgstelling veronderstelt dat de borg afstand doet van het voorrecht van uitwinning en van het voorrecht van schuldsplitsing.

Dit heeft als gevolg dat de schuldeiser de keuze heeft tussen de vervolging van:

- *de hoofdschuldenaar en/of de borg;*
- *alle solidaire borgen, hetzij één of meer borgen voor het geheel van de schuld.*
Iedere borg kan dus verplicht worden tot de betaling van de volledige schuld.

Als één van de hoofdelijke borgen de volledige schuld heeft betaald, zal hij zich bij gebreke aan andersluidende afspraak wel kunnen verhalen op de overige borgen, ieder voor zijn aandeel.

In de meeste gevallen leggen financiële instellingen een hoofdelijke borgstelling op.

2.3.2.3. Borgstelling bij een consumentenkrediet

Boek VII 'Betelings- en kredietdiensten' van het Wetboek van economisch recht bevat een bijzondere onderafdeling over de bescherming van de persoonlijke zekerheden.¹

a. Onderzoek plicht

De kredietgever en kredietbemiddelaar zijn verplicht om aan de steller van een persoonlijke zekerheid de juiste en volledige informatie te vragen, die ze noodzakelijk achten om zijn financiële toestand en terugbetalingsmogelijkheden te beoordelen.

---

¹ Wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII 'Betelings- en kredietdiensten' in het Wetboek van economisch recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht en houdende diverse andere bepalingen (zie hierna).

De steller van een zekerheid is ertoe gehouden daarop juist en volledig te antwoorden.

Als het kredietbedrag 500 EUR overschrijdt, zijn de kredietgever en de kredietbemiddelaar verplicht om deze informatie op te vragen aan de hand van een informatieaanvraagformulier onder de vorm van een vragenlijst.

De vragenlijst moet minstens betrekking hebben op het doel van het krediet, het inkomen, de personen ten laste, de lopende financiële verbintenissen waaronder het openstaand bedrag en het aantal kredieten in omloop.

De kredietgever zorgt er voor dat passende procedures en informatie waarop de kredietwaardigheidsbeoordeling is gebaseerd, worden vastgelegd, gedocumenteerd en bijgehouden.

Daartoe legt de kredietgever een kredietdossier aan in hoofde van iedere steller van een persoonlijke zekerheid waarin deze informatie wordt bijgehouden.

De kredietgever raadpleegt ook de CKP (behalve in het geval van een overschrijding).

b. Informatieverstrekking aan de borg

Boek VII van het Wetboek van economisch recht bevat verplichtingen voor de kredietgever en de kredietbemiddelaar op het vlak van de informatieverstrekking aan de borg of aan de persoon die een persoonlijke zekerheid stelt in het kader van een consumentenkrediet.

Zo moet de kredietgever de borg onder meer op de hoogte brengen:

- *van het gewaarborgde bedrag.*

De borgstelling of de zekerheid geldt immers enkel voor dat bedrag, eventueel plus nalatigheidsinteressen.

Daartoe moet de kredietgever vooraf en kosteloos een exemplaar van de kredietovereenkomst bezorgen aan de borg of aan de persoon die een zekerheid stelt.

De borg en de zekerheidssteller worden op de hoogte gebracht van de totstandkoming van de kredietovereenkomst en, vooraf, van enigerlei wijziging van de overeenkomst.

- *van de registratie van de borg en de zekerheidssteller bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren als zekerheidssteller.*

De overeenkomst tot zekerheidsstelling vermeldt verder de doeleinden van de verwerking in de Centrale, de naam van de Centrale en het bestaan van een recht op toegang, op verbetering en op uitwissing van de gegevens alsook de bewaartermijnen van de gegevens (zie Module 1).

- *wanneer de kredietnemer:*

- *twee termijnbedragen achterstaat; of*
- *minstens een vijfde van het totale terug te betalen bedrag niet heeft betaald.*

- van de betalingsfaciliteiten toegekend aan de consument.

c. Voorwaarden om op te treden tegen de borg

De voorwaarden waaronder de kredietgever mag optreden tegen de borg of de persoon die de persoonlijke zekerheid stelt, zijn geregeld in boek VII van het Wetboek van economisch recht.

De kredietgever kan de borg en, desgevallend, de steller van een zekerheid slechts eerst aanspreken:

- bij niet betaling door de consument van ten minste:
  - twee termijnbedragen;
  - een bedrag gelijk aan 20% van de totale terug te betalen som of
  - het laatste termijnbedrag;
- een maand na een in gebreke stelling met een aangetekende zending.

d. Bedrag en duur van de borgstelling

De grondslag van de borgstelling of de zekerheid, die enkel op het gewaarborgde bedrag slaat, mag geen enkele vorm van boete of kosten wegens niet-uitvoering bevatten.

In het kader van een kredietovereenkomst voor een onbepaalde duur mag:

- de borgstelling of de zekerheid een periode van maximaal vijf jaar behelzen;
- die termijn enkel worden verlengd, na het verstrijken van de termijn, met de uitdrukkelijke toestemming van de borg of van de persoon die de persoonlijke zekerheid stelt.

2.3.2.4. Kosteloze borgstelling

Sinds 1 december 2007 is de 'kosteloze' borgstelling enkel geldig als een aantal wettelijke voorwaarden zijn nagekomen.²

De wetgeving is van toepassing op:

- de kosteloze borgstelling.
De kosteloze aard van de borgtocht slaat op het ontbreken van enig economisch voordeel, zowel rechtstreeks als indirect, dat de borg kan genieten dankzij de borgstelling;
- toegekend door een natuurlijke persoon;
- aan een 'onderneming' (in de zin van het hierboven vermelde boek VI van het Wetboek van economisch recht 'Marktpraktijken en consumentenbescherming'), dus aan iedere professionele schuldeiser waaronder de kredietgevers.

---

² Wet van 3 juni 2007 tot invoeging van een nieuw hoofdstuk in het Burgerlijk wetboek dat de artikelen 2043 bis tot 2043 octies bevat.

De voornaamste geldigheidsvoorwaarden zijn de volgende:

1. Afzonderlijk contract
De borgtochtovereenkomst moet worden opgemaakt als een geschreven overeenkomst die los staat van de hoofdovereenkomst.
2. Duur
De duur van de hoofdverplichting moet worden vermeld in de borgtochtovereenkomst. Als de duur van de hoofdverplichting niet is bepaald, mag de duur van de borgtocht vijf jaar niet overschrijden.
3. Gewaarborgd bedrag
Als een bepaalde schuld wordt verzekerd, moet het gewaarborgde bedrag worden vermeld in de overeenkomst. De omvang van de borgstelling wordt beperkt tot dit bedrag, eventueel verhoogd met de wettelijke of conventionele interesten, zonder dat die hoger mogen zijn dan 50% van de hoofdsom.
4. Geschreven vermeldingen
De overeenkomst moet door de borg met de handgeschreven vermeldingen bevatten: *"door me borg te stellen voor ... voor de som beperkt tot ... (in cijfers) als dekking van de betaling van de hoofdsom en interesten voor een duur van ..., verbind ik me ertoe aan de schuldeiser van ... de verschuldigde sommen terug te betalen op mijn goederen en inkomsten, indien, en in de mate dat ... er niet zelf aan heeft voldaan"*.
5. Evenredigheid
De verplichting van de borg moet in verhouding staan tot zijn terugbetalingsmogelijkheden. Dit heeft tot gevolg dat de schuldeiser de vermogenssituatie van de borg moet nagaan. Bij ontstentenis van evenredigheid kan de rechter de persoonlijke zekerheid nietig verklaren.
6. Geen hoofdelijkheid tussen de erfgenamen.
De verplichtingen van de erfgenamen van een borg zijn beperkt tot hun erfdeel. Hoofdelijkheid tussen de erfgenamen mag niet.
7. Informatie
  - Regelmatige informatie
De schuldeiser moet de borg regelmatig inlichten over de uitvoering van de overeenkomst door de schuldenaar; minstens eenmaal per jaar bij regelmatige uitvoering.
  - Informatie bij niet-uitvoering.
Elke mededeling betreffende de niet-uitvoering van de overeenkomst door de schuldenaar moet gelijktijdig en in dezelfde vorm worden gedaan aan de borg. Zo niet, kan de schuldeiser zich niet beroepen op de aangroei van de schuld.

Hoofdstuk 3

Boek VII WER: consumentenkrediet

Onderwerpen	Eindtermen.
	De personen die hun professionele kennis moeten bewijzen:
1. Doel en toepassingsgebied van de wet.	- bepalen wat de voornaamste doelstelling is van titel 4, hoofdstuk 1 van boek VII 'Betaling- en kredietdiensten' van het Wetboek van economisch recht. - het toepassingsgebied herkennen van boek VII 'Betaling- en kredietdiensten' van het Wetboek van economisch recht (= betrokken personen en kredieten). - het verschil identificeren tussen de verschillende soorten van consumentenkrediet: - kredietopening; - geoorloofde debetstand op een rekening - verkoop op afbetaling; - lening op afbetaling; - financieringshuur. - zich herinneren dat de maximumlooptijd van verkopen en leningen op afbetaling alsook van financieringshuur bij de wet bepaald is en afhangt van het bedrag.
2. Nulstelling, ongeoorloofde debetstand en overschrijding van de kredietopening	- de betekenis en de draagwijdte herkennen van de verplichting tot nulstelling (kredieten waarover het gaat, bestaan van bijzondere regels met betrekking tot termijnen, informatie en minimumbedragen). - herkennen wanneer het gaat om een ongeoorloofde debetstand en een overschrijding van de kredietopening en wat de gevolgen daarvan zijn
3. Precontractuele bescherming van de consument.	- herkennen welke de verplichte vermeldingen in de reclame zijn. en waarom het formaat van bepaalde reclame-elementen gereguleerd is; - doel en betekenis bepalen van het JKP (jaarlijkse kostenpercentage) en uitleggen hoe het maximum-JKP wordt vastgesteld; - de verboden reclames herkennen voor een kredietovereenkomst; - de verboden praktijken uitleggen bij het commercieel benaderen van de consument (m.b.t. leuren en verzenden van offertes); - de draagwijdte herkennen van de verplichting om informatie in te winnen over de financiële toestand van de consument; - de draagwijdte herkennen van de precontractuele informatieplicht, inclusief het gebruik van het formulier SECCI en de verplichte informatieverstrekking in geval van verkoop in het buitenland of vanop een afstand;

	13. zich herinneren dat een ontwerp van kredietovereenkomst moet worden afgegeven aan de consument die daarom vraagt; 14. de draagwijdte bepalen van de algemene gedragsregel bij het verstrekken van een krediet aan een consument; 15. zich herinneren dat de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) moet worden geraadpleegd vóór elke kredietverlening en de modaliteiten van deze consultatie herkennen.
4. Controle identiteit.	16. de draagwijdte te herkennen van de inhoud van de verplichting om de identiteitsgegevens van de consument inzake consumentenkrediet te controleren,
5. Sluiten van het contract.	17. de wettelijke regels herkennen m.b.t. het sluiten van de kredietovereenkomst op basis van het burgerlijk recht en van boek VII 'Betalingen- en kredietdiensten', ook wat de verplichte vermeldingen betreft; 18. de wettelijke regels bepalen betreffende betalingen; 19. zich herinneren dat de consument een verzakingsrecht (bedenktermijn) heeft en wat de duur en de gevolgen ervan zijn.
6. Uitvoering van het contract.	20. zich herinneren dat de consument recht heeft op 'vervroegde terugbetaling' van het krediet.
7. Gevolgen van de niet uitvoering van het contract.	21. de drie gevallen herkennen die het verval van de termijnbepaling of de ontbinding van de kredietovereenkomst wegens niet uitvoering van de overeenkomst mogelijk maken.
8. Toegang tot de activiteit van de kredietgevers en – bemiddelaars.	22. de bevoegde instanties herkennen voor de controle van de kredietgevers. 23. de soorten bemiddelaars herkennen inzake kredietbemiddeling en de rol van de verantwoordelijke van de distributie. 24. de inschrijvingsvoorwaarden bepalen van de kredietbemiddelaar. 25. herkennen wat een collectieve inschrijving inhoudt. 26. De verplichtingen bepalen van de FSMA in de inschrijvingsprocedure.
9. Controle en sancties.	27. zich herinneren dat de inbreuken op de meeste bepalingen van de wet kunnen aanleiding geven tot burgerlijke, administratieve en strafrechtelijke sancties en de draagwijdte van deze sancties herkennen.

3.1. Doel van titel 4, hoofdstuk 1 van boek VII WER

Met de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het Wetboek van economisch recht werd de wet consumentenkrediet opgeheven.

De wet consumentenkrediet werd overgenomen in Boek VII en Boek XV van het wetboek van economisch recht.

Het hoofddoel van titel 4, hoofdstuk 1 van Boek VII is de bescherming van de consument in het kader van de toekenning van een consumentenkrediet.

Die bescherming verloopt onder meer via een verplichting ten laste van de kredietgever en de kredietbemiddelaar om een krediet te zoeken en aan te bieden dat qua soort en bedrag het best is aangepast, rekening houdend met de financiële toestand van de consument op het ogenblik van het sluiten van de kredietovereenkomst en met het doel van het krediet.

De kredietgever dient een officiële erkenning te hebben van de FSMA om dergelijke kredieten te mogen aanbieden.

3.2. Toepassingsgebied van boek VII WER

3.2.1. Betrokken kredieten

De regelgeving van Boek VII is van toepassing op de "kredietovereenkomsten gesloten met een consument die in België zijn gewone verblijfplaats heeft, onder bepaalde voorwaarden:

- dat de kredietgever zijn commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in België;
- of dergelijke activiteiten met ongeacht welke middelen richt op België
- of op verscheidene landen, met inbegrip van België, en de overeenkomst onder die activiteiten valt."

Drie elementen zijn hierbij van belang:

- *het begrip consument;*
- *het begrip kredietovereenkomst;*
- *de territoriale toepassing van de regelgeving.*

3.2.2. Consument

De consument is:

- *iedere natuurlijke persoon;*
- *die handelt voor doeleinden die buiten zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit vallen.*

Deze definitie van 'consument' stemt overeen met de definitie die van toepassing is in het kader van het hierboven vermelde boek VI 'Marktpraktijken en consumentenbescherming'.

Door de omschrijving van het begrip consument worden kredieten verstrekt aan rechtspersonen, inclusief vzw's en stichtingen, uitgesloten van het toepassingsgebied.

In geval het krediet een gemengd doel (privé en beroepsmatig) heeft, wordt voorrang gegeven aan de wens van de partijen en het overheersende doel van het krediet (privé of beroepsmatig) bij de beoordeling of de kredietnemer een consument is.

Dit moet in elke concrete situatie worden beoordeeld.

Boek VII is dus van toepassing op kredieten aangevraagd door een zelfstandige, een landbouwer, een persoon die een vrij beroep uitoefent én waarvan het doel (de bestemming van de financiering) hoofdzakelijk niet-beroepsmatig/privé is.

Voorbeelden:

- een consumentenkrediet aangevraagd door een loontrekkende voor de aankoop van een voertuig valt onder de toepassing van de wet;
- als hetzelfde krediet door een zelfstandige aangevraagd wordt en het voertuig hoofdzakelijk voor privédoeleinden wordt gebruikt, dan valt de kredietovereenkomst binnen het toepassingsgebied van Boek VII;
- als hetzelfde krediet door een zelfstandige aangevraagd wordt en het voertuig hoofdzakelijk voor beroepsmatige doeleinden wordt gebruikt, dan valt de kredietovereenkomst buiten het toepassingsgebied van Boek VII.

3.2.3. Kredietovereenkomst

De kredietovereenkomst is elke overeenkomst waarbij een kredietgever een krediet verleent of toezegt aan een consument, in de vorm van uitstel van betaling, van een lening, of van elke andere gelijkaardige betalingsregeling.

Ook debetstanden en overschrijdingen vallen hier (gedeeltelijk) onder.

Daarenboven geldt dat het consumentenkrediet het krediet is dat, ongeacht de benaming of de vorm, wordt verstrekt aan een consument en dat geen hypothecair krediet uitmaakt.

De hypothecaire kredieten worden geregeld in een bijzonder hoofdstuk van Boek VII WER.

Een hypothecair krediet kan een roerende of een onroerende bestemming uitmaken, naargelang de doorslaggevende finaliteit. Een krediet voor de aankoop van een voertuig, waarvoor een hypothecaire zekerheid wordt gevestigd, is een voorbeeld van hypothecair krediet met roerende bestemming.

Het hypothecair krediet wordt gedefinieerd en uitgelegd in module 3 m.b.t. het hypothecair krediet.

3.2.4. Territoriaal toepassingsgebied

Het territoriale toepassingsgebied van Boek VII WER wordt bepaald door

- *de gewone verblijfplaats van de consument;*
- *de plaats waar de kredietgever zijn commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit of waarop hij dergelijke activiteiten richt.*

De nationaliteit van de consument doet niet ter zake: enkel de gewone verblijfplaats is van belang.

Aan de voorwaarde van het 'richten van activiteiten op België' is voldaan zodra een Belgische consument op de website van een buitenlandse kredietgever, of op een andere manier die op de website vermeld wordt (bv. telefonisch), kan overgaan tot het sluiten van een kredietopening.

Ook via andere middelen voor communicatie op afstand, zoals de televisie (bv. reclamespot op de nationale televisie), de post (bv. brieven gericht aan de consument die zich in een ander land bevindt) kan men zich 'richten op België'.

Een consumentenkrediet aangevraagd door een consument, die zijn gewone verblijfplaats heeft in België, bij een kredietgever, die actief is in België, valt dus altijd onder de toepassing van de wet.

3.2.5. Uitzonderingen

Boek VII voorziet in een aantal gehele en gedeeltelijke uitsluitingsgronden. Dit wil zeggen dat, zelfs als aan de bovenstaande voorwaarden is voldaan, Boek VII over het consumentenkrediet toch niet van toepassing is.

Zijn bijvoorbeeld niet onderworpen aan Boek VII WER, de consumentenkredietovereenkomsten zonder interest terug betaalbaar binnen een termijn van twee maanden, waarvoor de kredietgever kosten vraagt die lager zijn dan 4,17 euro per maand (geïndexeerd, basisindex: december 2010). In principe gaat het hier meestal om een kaart met uitgestelde debitering, zoals een klassieke Visa-kaart zonder kredietfunctie.

Daarnaast zijn er kredietovereenkomsten die gedeeltelijk van het toepassingsgebied van Boek VII WER worden uitgesloten, zodat slechts een aantal uitdrukkelijk opgesomde artikelen van Boek VII WER van toepassing zijn. Het gaat onder meer om de:

- kredietovereenkomsten voor minder dan 200 euro;
- de geoorloofde debetstanden op een rekening die binnen een maand moeten worden afgelost;
- de geoorloofde debetstanden op een rekening terug betaalbaar op verzoek van de kredietgever of binnen een termijn van drie maanden; en
- de overschrijdingen.

De hypothecaire kredieten worden geregeld in een bijzonder hoofdstuk van Boek VII WER.

3.3. Onderscheid tussen de diverse kredietvormen

In boek VII wordt een onderscheid gemaakt tussen de volgende vormen van consumentenkrediet:

- de kredietopening;
- geoorloofde debetstand op een rekening;

- de verkoop op afbetaling;
- de lening op afbetaling;
- de financieringshuur.

3.3.1. De kredietopening

Dit is een contract waarbij de kredietnemer de mogelijkheid heeft om geld, koopkracht of gelijk welk ander betaalmiddel op te nemen dat hem ter beschikking werd gesteld door een kredietgever onder meer met behulp van een betaalinstrument of op een andere wijze.

Deze bedragen dienen te worden terugbetaald volgens de contractueel bepaalde voorwaarden.

De terugbetaalde bedragen kunnen door de kredietnemer opnieuw worden opgenomen ('revolving'-krediet).

Als het niet mogelijk is om een wederopneming te doen tenzij mits een voorafgaand akkoord met de kredietgever of mits de naleving van andere voorwaarden dan degene die initieel waren overeengekomen, dan wordt deze wederopneming beschouwd als een nieuwe kredietovereenkomst.

Een kredietopening onderscheidt zich dus van een lening door het verschil in werking: een kredietopening kan opnieuw worden opgenomen, een lening niet.

De looptijd van een kredietopening is vaak *onbepaald*, maar er kan contractueel een terugbetalingsplan aan gekoppeld worden (minimale periodieke betaling) en er is een verplichting om het saldo binnen een bepaalde termijn op nul te brengen (nulstelling).

Bijvoorbeeld: een kredietgever sluit met een particulier een kredietopening voor een welbepaald maximumbedrag, om de betalingen en geldopnames uitgevoerd met een kredietkaart niet in één keer (bijvoorbeeld op het einde van de maand) terug te betalen maar te spreiden in de tijd en dus over verscheidene maanden.

De consument wordt voor zijn uitgaven gedebiteerd in rekening.

De rekening kan zo een negatief saldo vertonen. Dit negatief saldo wordt dan terugbetaald over verschillende maanden volgens een contractueel bepaald minimumbedrag.

De consument kan altijd meer terugbetalen dan het contractuele minimumbedrag. Alle door de consument terugbetaalde bedragen kunnen achteraf opnieuw worden opgenomen/gebruikt.

3.3.2. De geoorloofde debetstand op een rekening

Dit is een vorm van kredietopening gekoppeld aan een betaalrekening in het kader waarvan de kredietgever expliciet aan de consument toestemming geeft om te beschikken over bedragen die hoger zijn dan het beschikbare rekeningsaldo.

Voorbeeld: een kasfaciliteit van 1.500 euro in combinatie met een lopende rekening.

In Boek VII is daarnaast ook sprake van 'overschrijdingen', wat eigenlijk stilzwijgend door de kredietgever aanvaarde debetstanden op een rekening zijn.

Overschrijding wordt voornamelijk gedefinieerd als een stilzwijgend aanvaarde debetstand waarbij een kredietgever een consument de mogelijkheid biedt bedragen op te nemen die het beschikbare tegoed op zijn betaalrekening of de overeengekomen geoorloofde debetstand op een rekening van de consument te boven gaan.

3.3.3. Verkoop op afbetaling (VOA)

Dit is een kredietovereenkomst met betrekking tot de aankoop van goederen of het verrichten van diensten, verkocht door de kredietgever of de kredietbemiddelaar, en waarvan de prijs betaald wordt door middel van periodieke storting.

Bijvoorbeeld: de aankoop van een auto, waarbij de prijs niet in één keer wordt betaald maar via maandelijkse aflossingen.

3.3.4. De lening op afbetaling (LOA)

Dit is een kredietovereenkomst waarbij de consument een geldsom of een ander betaalmiddel ter beschikking krijgt en hij zich ertoe verbindt dit terug te betalen via periodieke storting.

Bijvoorbeeld: een particulier neemt een krediet voor de financiering van een nieuwe keuken.

Die kredietvorm wordt vaak gebruikt:

- om het hoofd te bieden aan onverwachte kosten, bijvoorbeeld voor:
  - familiale gebeurtenissen, zoals een huwelijk;
  - de betaling van belastingen of successierechten;
- voor bepaalde aankopen:
  - nieuwe of tweedehandse privévoertuigen (autolening);
  - inboedel (meubels, huishoudtoestel, tv, pc ...);
- voor de realisatie van bepaalde projecten, bijvoorbeeld:
  - tuinaanleg, plaatsen van een zwembad;
  - renovatie van de woning, zonder hypothecaire zekerheid, zoals isolatiewerken en het plaatsen van zonnepanelen.

3.3.5. De financieringshuur

Dit is een kredietovereenkomst waarbij een partij zich ertoe verbindt het genot van een materieel roerend goed aan een andere partij te verschaffen tegen een bepaalde prijs, waarbij die andere partij zich op zijn beurt ertoe verbindt periodieke betalingen te doen.

Op die manier is de consument ervan verzekerd dat hij het goed gedurende een overeengekomen periode kan gebruiken tegen periodieke betalingen.

Bijzonderheid: het contract bevat expliciet of stilzwijgend een optie tot aankoop. De kredietovereenkomst voorziet in de mogelijkheid in de loop of aan het einde van de overeenkomst het goed dat in genot is gegeven te kopen.

Het gaat in zekere zin om een vorm van "leasing", maar voorbehouden aan particulieren, voor een niet-zakelijk gebruik.

Voorbeeld: een leasingovereenkomst voor een voertuig (maar voorbehouden aan particulieren, voor een niet-zakelijk gebruik).

De verhuurder is hier te beschouwen als kredietverlener.

De officieel gebruikte term is 'financieringshuur' (voor particulieren).

Men spreekt ook van 'huurkoop'. De financiering is inderdaad gebaseerd op een huurcontract. Die vorm van krediet komt in België omzeggens niet voor.

3.4. *Maximumlooptijd van een VOA, LOA en financieringshuur*

De maximumlooptijd van een VOA, LOA en financieringshuur is in Boek VII en een uitvoeringsbesluit daarvan bepaald en hangt af van het bedrag.

Hoe hoger het bedrag, hoe langer de toegelaten looptijd.

Kredietbedrag	Maximumtermijn voor terugbetaling
200 tot 500 euro	18 maanden
501 tot 2.500 euro	24 maanden
2.501 tot 3.700 euro	30 maanden
3.701 tot 5.600 euro	36 maanden
5.601 tot 7.500 euro	42 maanden
7.501 tot 10.000 euro	48 maanden
10.001 tot 15.000 euro	60 maanden
15.001 tot 20.000 euro	84 maanden
20.000 tot 37.000 euro	120 maanden
meer dan 37.000 euro	240 maanden

3.5. *Nulstelling en minimale terugbetalingen van kredietopeningen*

3.5.1. Algemeen

Een kredietopening wordt doorgaans beperkt tot een bepaald maximumbedrag. Als de klant continu de maximale kredietopening opneemt, kan dit een teken zijn dat er terugbetalingsmoeilijkheden zijn.

De wetgever heeft dit willen voorkomen en voorzorg daarom in de verplichting tot nulstelling.

Die verplichting van de kredietnemer geldt enkel voor kredietopeningen.

Een lening op afbetaling is inderdaad terug betaalbaar via een vooraf bepaald aflossingsplan en kan niet heropgenomen worden. Een verplichting tot nulstelling voor een lening op afbetaling is dan ook zinloos.

De nulstelling is de terugbetaling van het totaal terug te betalen bedrag van de kredietopening: kapitaal, interest, kosten, eventuele nalatigheidsinterest.

De nulstelling houdt met andere woorden in dat het verschuldigde saldo op nul wordt gebracht.

'De tellers worden opnieuw op nul gezet'

De wetgever voorziet aldus in de verplichting om het saldo van de kredietopening volledig terug te betalen binnen een bepaalde termijn, wanneer het gaat om een kredietopening die is toegestaan:

- *voor een duur van meer dan 5 jaar, of*
- *voor onbepaalde duur.*

Zodra de tellers opnieuw op nul zijn gezet, begint een nieuw termijn van nulstelling te lopen.

3.5.2. De nulstellingstermijnen

Het uitvoeringsbesluit van de wet consumentenkrediet (niet gewijzigd noch aangepast met de inwerkingstelling van boek VII) voorziet in verscheidene termijnen van nulstelling, al naargelang het gaat om kredietopeningen met of zonder periodieke terugbetaling van het kapitaal:

- Kredietopening met kapitaal terugbetalingen:
De berekening van de nulstellingstermijn is afhankelijk van de kredietlimiet, de rentevoet op het ogenblik van de berekening (normaal gezien bij het aangaan van het krediet) en de theoretische terugbetaling van de kredietopening op basis van een termijnbedrag van 1/12e (voor kredietopeningen ≤ 5.000 euro) of 1/18e (voor kredietopeningen > 5.000 euro) van het nog verschuldigde saldo.
De nulstellingstermijn zal dus verschillend zijn van contract tot contract.
Er gelden evenwel maximale nulstellingstermijnen:
  - bedrag van het krediet ≤ 5.000 euro:
    - een maximale nulstellingstermijn van 60 maanden;
  - bedrag van het krediet > 5.000 euro:
    - een maximale nulstellingstermijn van 96 maanden;
- Kredietopening zonder kapitaal terugbetalingen:
  - bedrag van het krediet ≤ 3.000 euro: maximumtermijn van 12 maanden;
  - bedrag van het krediet > 3.000 euro: maximumtermijn van 60 maanden.

In de meeste gevallen zal de nulstellingstermijn contractueel bepaald zijn en zal de kredietgever een nulstellingstermijn voorzien die korter is dan de maximale nulstellingstermijn.

3.5.3. Informatie over de verplichting van nulstelling

Uiterlijk twee maanden vóór het verstrijken van de nulstellingstermijn, moet de kredietgever de consument daarvan op de hoogte brengen door middel van welk

nuttig communicatiemiddel ook. Dit is geldig voor alle kredietopeningen van minder of gelijk aan een jaar.

Voor alle andere kredietopeningen geldt vanaf (sinds) 1/4/2024 een nieuwe termijn voor het op de hoogte brengen van de consument.

Namelijk in de achtste maand voor het verstrijken van de nulstellingstermijn, en in de tweede maand voor het verstrijken van de nulstellingstermijn. Bijkomend dient de kredietgever naast de datum van terugbetaling, een goed zichtbare waarschuwing te voorzien dat de contractuele minimale betalingen mogelijk niet voldoende zijn om het opgenomen bedrag tijdig terug te betalen op die datum.

3.5.4. Minimale termijnbedragen

Het uitvoeringsbesluit van de wet consumentenkrediet bepaalt ook de minimale terug te betalen termijnbedragen (bv. maandelijkse termijnen) voor kredietopeningen met periodieke terugbetaling van het kapitaal:

- krediet $\leq$ 5.000 euro: 1/18e (maandelijks) of 1/6e (driemaandelijks) of 1/3e (halfjaarlijks) van het schuldsaldo;
- krediet $>$ 5.000 euro en $\leq$ 10.000 euro: 1/24e (maandelijks) of 1/8e (driemaandelijks) of 1/4e (halfjaarlijks) van het schuldsaldo;
- krediet $>$ 10.000 euro: 1/36e (maandelijks) of 1/12e (driemaandelijks) of 1/6e (halfjaarlijks) van het schuldsaldo;

zonder dat het termijnbedrag lager mag zijn dan 25 euro of dan het schuldsaldo, als dat minder dan 25 euro bedraagt.

3.6. Niet-geoorloofde debetstand en overschrijding van een kredietopening

3.6.1. Niet-geoorloofde debetstand

Er ontstaat een niet-geoorloofde debetstand van de kredietopening wanneer de consument bedragen opneemt die het beschikbare tegoed op de hiermee verbonden betaalrekening te boven gaan terwijl de kredietgever iedere debetstand die het toegestane kredietbedrag te boven gaat uitdrukkelijk verboden heeft.

In dat geval moet de kredietgever:

- de kredietopnemingen opschorten;
- de terugbetaling van het bedrag van de niet-geoorloofde debetstand eisen binnen 45 dagen.

Is dat niet het geval, dan moet de kredietverlener het contract opzeggen.

Hij kan, indien nodig, een nieuwe kredietovereenkomst sluiten voor een hoger bedrag in overeenstemming met alle wettelijke vereisten van toepassing en in het bijzonder mits hij de financiële draagkracht van de kredietnemer nagaat.

3.6.2. Overschrijding

Er is sprake van overschrijding van de kredietopening wanneer een debetstand stilzwijgend werd aanvaard door de kredietgever.

De kredietgever biedt de consument aldus de mogelijkheid bedragen op te nemen die het beschikbare tegoed op zijn betaalrekening of de overeengekomen geoorloofde debetstand op een rekening van de consument te boven gaan.

Wanneer een overschrijding minstens 1.250 euro bedraagt en langer dan een maand aanhoudt, brengt de kredietgever onverwijld de consument, op een duurzame drager, op de hoogte van:

- de overschrijding;
- het overschreden bedrag; en
- de debetrentevoet, de eventuele toepasselijke boetes en kosten toepasselijk op het overschreden bedrag.

Als de overschrijding niet na 3 maanden is aangezuiverd, moet de kredietgever:

- *de kredietopnemingen opschorten,*
- *het contract opzeggen of een nieuw contract voor een hoger kredietbedrag sluiten* in overeenstemming met de wet.

Hoofdstuk 4

Precontractuele bescherming van de consumenten

Boek VII van het Wetboek van economisch recht neemt de precontractuele verplichtingen van de kredietgevers en kredietbemiddelaars van de wet op het consumentenkrediet van 1991 over en breidt die uit. Die wet verplichtte de kredietgevers en in voorkomend geval de kredietbemiddelaars ertoe regels met betrekking tot reclame en de commerciële benadering van de klant in acht te nemen.

De kredietgevers en in voorkomend geval de kredietbemiddelaars zijn op grond van de regelgeving verplicht om nog vóór het contract wordt gesloten, informatie in te winnen bij de betrokken consumenten, hen informatie te verstrekken en hen bij te staan.

4.1. Regels over de reclame

4.1.1 Begrip

Volgens de wet wordt onder 'reclame' verstaan: 'iedere mededeling van een onderneming die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel heeft de verkoop van producten of diensten te bevorderen, ongeacht de plaats en de aangewende communicatiemiddelen'.

Dat begrip moet zo ruim mogelijk worden geïnterpreteerd.

Voorbeelden van reclame: voorstellingsbrochure, brief, mail, fax om een dienst te promoten, website van de bemiddelaar of kredietgever.

In verband met reclame staat in de wet wat de kredietgever:

- moet doen; en
- niet mag doen.

4.1.2 Verplichte vermeldingen

Alle reclame:

- **moet de volgende boodschap vermelden: 'Let op, geld lenen kost ook geld'.**
- **indien melding wordt gemaakt van de kosten van het krediet (rentetarieven of cijfers in verband met de kosten), moet op een duidelijke, beknopte, opvallende en desgevallend hoorbare wijze aan onder meer de volgende informatie vermelden:**
  - **de (vaste of variabele) debetrente en eventuele andere kosten** eigen aan het krediet (zoals dossierkosten).
De debetrente wordt omschreven in de wet;
  - het kredietbedrag en de duur van de kredietovereenkomst;
  - de contante prijs en het bedrag van het voorschot (voor kredieten in de vorm van uitstel van betaling voor een bepaald goed of een bepaalde dienst);

- **het jaarlijkse kostenpercentage (hierna JKP);**
- het totale door de consument terug te betalen bedrag en het bedrag van de termijnbedragen (LOA en VOA).

Het 'jaarlijkse kostenpercentage' of JKP:

- **wordt uitgedrukt als een jaarlijks % van het kredietbedrag;**
- **is de werkelijke jaarlijkse rentevoet, inclusief alle kosten verbonden aan het krediet** (zoals kosten voor het openen van het dossier, administratiekosten...).
Met 'werkelijke' rentevoet bedoelt men een rentevoet die rekening houdt met de kapitalisatie van interesten of anders uitgedrukt, met de tijdswaarde van het geld;
- geeft aan de consument de mogelijkheid om de reële kosten van verschillende kredieten objectief te vergelijken, aangezien de methode van berekening identiek is voor alle consumentenkredieten.

De reglementering op het consumentenkrediet bepaalt voor elke vorm van consumentenkrediet een maximaal JKP. Het wordt halfjaarlijks aangepast aan de evolutie van de geldmarkt, op basis van bepaalde referentie-indexen.

De reclame moet ook vermelden:

- **of de toekenning van het krediet afhankelijk is van een nevendienst, zoals een verzekering;**
- de volledige identiteit van de adverteerder, zijn adres en de hoedanigheid;
- de kredietvorm waarvoor specifiek reclame wordt gemaakt, evenals bepaalde voorwaarden die aan het toestaan van het krediet worden verbonden.

Naast de geschreven advertenties, moet ook radio- en tv-reclame voor consumentenkrediet duidelijk hoorbaar en ondubbelzinnig zijn.

4.1.3 Grootte van lettertype van sommige vermeldingen

De grootte van de lettertypes is wettelijk vastgelegd voor bepaalde informatie, zoals die met betrekking tot:

- de aard van de transactie;
- de duur van de transactie;
- het JKP;
- de vaste of variabele debetrentevoet;
- het bedrag van de terugbetalingen;
- als het een promotietarief betreft, de periode waarin het tarief van toepassing is;

Die vermeldingen moeten worden opgenomen in een lettergrootte groter dan die van de andere verplichte vermeldingen in de reclame (zie 4.1.2.).

Belangrijkste bepalingen:

- als men een JKP vermeldt van 0% of een vergelijkbaar promotarief (bijvoorbeeld de vermelding bij sommige kredietgevers: vaste actuariële jaarlijkse debetrentevoet = 0% of promotionele debetrentevoet = 0%) mag de lettergrootte van die vermelding maximaal driemaal groter zijn dan die van de overige verplichte vermeldingen in de reclame.
- als het over een ballonlening (bullet)³ gaat mag de gebruikte lettergrootte voor de vermelding van het JKP en de termijnbedragen maximaal driemaal groter zijn dan die van de overige vermeldingen vereist in de reclame. Bovendien mogen de gebruikte lettertypes voor het hoogste termijnbedrag niet kleiner zijn dan de lettertypes voor de andere termijnbedragen.
- wat betreft de slogan 'Let op, geld lenen kost ook geld':
  - De lettergrootte van de slogan mag niet kleiner zijn dan 4% van de hoogte van de reclameruimte of kleiner dan een minimale waarde van 7 punten.
  - Als er in de reclame geen kostenbestanddelen worden vermeld maar wordt verwezen naar het goedkope of voordelige karakter van het krediet, of wordt aangespoord om een nieuwe kredietopneming te vragen, moeten de letters in de slogan minstens even groot zijn als die van de vermeldingen die naar het goedkope of voordelige karakter van het krediet verwijzen of aanzetten tot een nieuwe kredietopneming.
  - Als dit een reclame op het internet betreft en de slogan 'Let op, geld lenen kost ook geld' alleen door te klikken op een banner zichtbaar wordt, moet de slogan apart verschijnen op een andere webpagina in een lettertype zonder spatie en minstens even groot zijn als de grootste letters die gebruikt zijn in de reclamebanner.

4.1.4 Verboden reclame en vermeldingen

*Er geldt een verbod op elke vorm van reclame voor een kredietovereenkomst die:*⁴

- *een consument, die niet het hoofd kan bieden aan zijn schulden, aanzet tot het opnemen van een krediet;*
- *het gemak of de snelheid benadrukt waarmee een krediet kan worden verkregen;*
- *aanspoort tot hergroepering of centralisatie van lopende kredieten;*
- *aangeeft dat lopende kredieten bij de beoordeling van een kredietaanvraag*

³ Dit is een kredietovereenkomst waarbij, ingevolge het bedingen van een aantal lage termijnbedragen het jaarlijkse kostenpercentage lager uitvalt dan wanneer er steeds gelijke termijnbedragen worden bedongen.

⁴ Artikel VII.65 Wetboek van economisch recht - WCK

helemaal geen of slechts een ondergeschikte rol spelen;

- *het JKP niet ondubbelzinnig, leesbaar en goed zichtbaar voorstelt (of in voorkomend geval, op auditieve wijze) of het wettelijk toegestane maximale JKP niet nauwkeurig aanduidt;*

Is eveneens verboden elke reclame voor een kredietovereenkomst die:

- *de vermelding 'gratis krediet' (of een vergelijkbare vermelding) bevat.*
- *De volgende vermeldingen zijn wel toegestaan:*
  - *een JKP van 0 %;*
  - *of naargelang het geval bij een promotieaanbod:*
    - *vaste actuariële jaarlijkse debetrentevoet = 0 % of;*
    - *vaste promotionele debetrentevoet = 0 %.*
- verwijst naar een vergunning, een registratie of een inschrijving als kredietgever of kredietbemiddelaar;
- door te verwijzen naar het maximale JKP of naar de wettelijkheid van de toegepaste kostenpercentages de indruk wekt dat deze de enige zijn die kunnen worden toegepast;
- aanduidt dat een kredietovereenkomst kan worden gesloten zonder informatie die zou toelaten de financiële toestand van de consument na te gaan;
- een andere identiteit, adres of hoedanigheid vermeldt dan door de adverteerder opgegeven in het raam van zijn vergunning, registratie of inschrijving als kredietgever of kredietbemiddelaar;
- om een kredietsoort aan te duiden enkel een benaming gebruikt die verschilt van degene die door de wet worden aangewend;
- voordeeltarieven vermeldt zonder opgave van de bijzondere of beperkende voorwaarden waaraan de toekenning van deze tarieven is onderworpen;
- aanduidt met bewoordingen, tekenen of symbolen dat het kredietbedrag ter beschikking wordt gesteld in baar geld of contant;
- een daad in de hand werkt die beschouwd moet worden als een niet-naleving van of een inbreuk op de wet.

Zijn ook verboden:

- *de promoties (prijsverminderingen) gekoppeld aan:*
  - *het opnemen van krediet,*
  - *het gebruik van een kredietopening of van een hiermee verbonden kaart of betaalinstrument.*
- *kortingen of andere financiële voordelen verbonden aan aankopen met een kredietkaart of een betaalinstrument.*

Dat verbod geldt niet op het gebruik van een:

- kredietkaart met uitgestelde debitering (type Visa Classic), noch
- kaart die zowel een betaalfunctie, een accreditiefunctie (einde maand afrekening) als een kredietfunctie heeft, waarvoor de consument zelf uitmaakt welke functie hij zal gebruiken (revolving of uitgestelde debitering);
- klantenkaart waarmee elke klant zowel bij een contante aankoop als bij een aankoop op krediet een evenredige korting op de aankoop van goederen krijgt.

Als de reclame voor het consumentenkrediet niet voldoet aan de wettelijke voorschriften, kan de consument klacht indienen bij de Algemene Directie van Economische Inspectie van de Federale Overheidsdienst Economie.

Overtredingen van de reclamebepalingen kunnen strafrechtelijk worden bestraft.

4.2. *Verplichtingen bij het commercieel benaderen van de klant*

Het leuren voor kredietovereenkomsten is verboden.

De volgende praktijken worden onder meer als leuren beschouwd en zijn dus ook verboden:

- *de huis-aan-huisverkoop op het thuisadres of op de werkplek van de klant, behalve op uitdrukkelijk en voorafgaandelijk verzoek van de consument;*
- het benaderen van de consument door de kredietgever of de kredietbemiddelaar om hem een bezoek voor te stellen;
- *het verzenden van een kredietaanbod, een kredietmiddel of een betaalinstrument (tenzij op uitdrukkelijk en voorafgaandelijk verzoek van de consument), zoals het verzenden van:*
  - *kredietcontracten via een mailing die dan door hen moeten worden ingevuld;*
  - *kredietvoorstellen met een vermelding van het type 'zonder tegenbericht zullen wij het krediet registreren';*
- het organiseren van verkooppunten of het benaderen van de consument met het oog op het hem aanbieden van een krediet op openbare plaatsen (trein- en metrostations, enz.);
- het benaderen van een consument in het kader van een uitstap georganiseerd door een verkoper of een dienstverlener, of van een kredietgever of een kredietbemiddelaar, met als doel de consument aan te zetten goederen of diensten te verwerven (tenzij dit doel duidelijk en vooraf werd kenbaar gemaakt aan de consument als zijnde het hoofddoel van de beoogde uitstap).

Uitzonderingen:

- bepaalde gevallen waarbij de consument vooraf uitdrukkelijk en voorafgaand erom verzoekt een aanvraag van een kredietaanbod te doen op zijn thuisadres;
- het enkel versturen van mailings over kredietmogelijkheden of die louter offerteaanvragen bevatten;
- het versturen naar de consument, aan de hand van om het even welk communicatiemiddel, van een kredietaanbod, een kredietmiddel of een betaalinstrument in het kader van contracten op afstand zoals bepaald in Boek VI WER (zie hierboven).

4.3. *Verplichting om informatie in te winnen over de financiële toestand*

De kredietverleners en de kredietbemiddelaars moeten aan de consument en aan degene die een persoonlijke zekerheid stelt (borg):

- *juiste en volledige informatie vragen om de financiële toestand en terugbetalingsmogelijkheden te kunnen beoordelen* (met uitzondering van bepaalde delicate gegevens, zoals ras, etnische afstamming, gezondheid...);
- *in ieder geval informatie vragen over het doel van het krediet, het inkomen, de personen ten laste en de lopende financiële verbintenissen (waaronder het openstaand bedrag en het aantal kredieten in omloop).*

Als het kredietbedrag 500 EUR overschrijdt, zijn de kredietgever en de kredietbemiddelaar verplicht om deze informatie op te vragen respectievelijk bij de consument en de persoonlijke zekerheidssteller aan de hand van een kredietaanvraagformulier of, desgevallend, een informatieaanvraagformulier. De kredietgever is ertoe gehouden dit formulier te bewaren zolang het opgenomen krediet niet werd terugbetaald.

Deze inlichtingen moeten worden gevraagd voordat informatie wordt verstrekt over het krediet.

De kredietgever en de kredietbemiddelaar zijn immers verplicht:

- *de kredietwaardigheid van de consument vooraf grondig te beoordelen en na te gaan of hij in staat zal zijn om zijn betalingsverbintenissen na te komen;*
- *een bedrag en krediet voor te stellen die het best passen bij de consument, rekening houdend met diens financiële toestand en met het doel van het krediet.*

De kredietgever:

- *mag geen krediet toekennen en de kredietbemiddelaar mag geen kredietaanvraag indienen wanneer zij, redelijkerwijze moeten aannemen dat de consument niet in staat zal zijn de verbintenissen voortvloeiend uit de overeenkomst, na te komen, gelet op de gegevens waarover zij beschikken of zouden moeten beschikken;*

- zorgt er voor dat passende procedures en informatie, waarop de kredietwaardigheidsbeoordeling is gebaseerd worden vastgelegd, gedocumenteerd en bijgehouden.
Daartoe legt de kredietgever een kredietdossier aan in hoofdte van iedere consument waarin deze informatie wordt bijgehouden.

De kredietnemer en, in voorkomend geval, de persoon die een persoonlijke borg stelt, moeten juist en volledig antwoorden op de vraag om informatie van de kredietgever en kredietbemiddelaar.

De kredietgever mag de kredietovereenkomst of de zekerheidsovereenkomst pas sluiten na onderzoek van de identiteit van de consument of de zekerheidssteller.

Om zeker te zijn van de solvabiliteit van de consument, moet de kredietgever voorafgaandelijk de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) van de NBB raadplegen (zie verder - 4.5).

4.4. Precontractuele informatie

Voordat de consument gebonden is door een kredietovereenkomst, moeten de kredietgevers en kredietbemiddelaars hem de gepersonaliseerde informatie verstrekken:

- in verband met de beoogde kredietovereenkomst, op een juiste en volledige manier;
- die noodzakelijk is voor een vergelijking van de verschillende aanbiedingen en zo een geïnformeerd besluit te kunnen nemen over het sluiten van een kredietovereenkomst;
- op een duurzame drager (zoals papier);
- aan de hand van een formulier: de 'Europese standaardinformatie over consumentenkrediet' of 'SECCI' (Standard European Consumer Credit Information).
Niet-afgifte van het formulier kan aanleiding geven tot strafrechtelijke sancties!

De kredietgever of -bemiddelaar moet ook (kosteloos) een ontwerpovereenkomst afgeven aan de consument die daarom vraagt.

De verplichting geldt in principe niet voor de agenten in nevenactiviteit. In dat geval berust de informatieplicht enkel bij de kredietgever.

Daarentegen is de nevenagent wel onderworpen aan de precontractuele informatieverplichting als hij:

- tegelijkertijd een kredietovereenkomst en een betaalinstrument aanbiedt, die ook gebruikt kunnen worden buiten zijn handelszaak; of
- een kredietovereenkomst die bedoeld is, geheel of gedeeltelijk, voor de aankoop van goederen of diensten die niet door hem worden aangeboden.

4.4.1. Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet (SECCI)

Het SECCI-formulier (Standard European Consumer Credit Information) is een gepersonaliseerd standaardformulier dat moet worden aangevuld met de specifieke kenmerken van de voorgestelde kredietovereenkomst. Doelstelling is de offertes met elkaar te kunnen vergelijken.

Als nadien andere modaliteiten worden overeengekomen, moet een nieuw SECCI-formulier worden overhandigd, dat is aangepast aan de nieuwe kredietvoorwaarden.

De SECCI is geen aanbod van contract en is dus niet bindend, tenzij de kredietgever daarin een geldigheidsduur bepaalt.

De verplichting geldt in principe niet voor de agenten in nevenactiviteit. In dat geval berust de informatieplicht enkel bij de kredietgever.

Daarentegen moet de nevenagent de SECCI wel bezorgen als hij tegelijkertijd een kredietovereenkomst en een betaalinstrument aanbiedt, dat gebruikt kan worden ook buiten zijn handelszaak, of een kredietovereenkomst die bedoeld is, geheel of gedeeltelijk, voor de aankoop van goederen of diensten die niet door hem aangeboden.

De informatie in de SECCI heeft onder meer (al naargelang de kredietformule) betrekking op:

- de identiteit, het adres en het ondernemingsnummer van de kredietgever en, in voorkomend geval, de kredietbemiddelaar;
- het soort krediet;
- het kredietbedrag en de voorwaarden om het op te nemen;
- de duur van de kredietovereenkomst;
- de debetrentevoet;
- het JKP en het totale door de consument te betalen bedrag;
- de termijnbedragen, de betalingstermijnen en het aantal van te verrichten betalingen;
- de rekeningkosten (behalve bij een facultatieve rekening), de kosten voor het gebruik van een betaalmiddel en enigerlei andere kosten die aan de kredietovereenkomst zijn verbonden,
- de eventuele verplichting tot het sluiten van een overeenkomst voor een nevendienst als voorwaarde voor het verkrijgen van het krediet, zoals een verzekering;
- de rentevoet en andere kosten van toepassing in geval van betalingsachterstand;
- in voorkomend geval, de vereiste zekerheden;
- het recht op
  - vervroegde terugbetaling en de voorwaarden eraan verbonden;
  - herroeping,

- om kosteloos te worden geïnformeerd over de raadpleging van een gegevensbestand over de kredietwaardigheid;
- om kosteloos een ontwerp kredietovereenkomst te ontvangen, op verzoek van de consument.

Als het contract op verzoek van de consument wordt gesloten door middel van communicatie op afstand, moet deze (precontractuele) informatie onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst worden verstrekt.

Het komt aan de kredietgever toe te bewijzen dat de consument de informatie heeft gekregen en kennis ervan heeft genomen.

4.4.2. Algemene gedragsregel bij het verstrekken van een krediet aan consumenten

De kredietgever en de kredietbemiddelaar moeten op een eerlijke, billijke, transparante en professionele wijze optreden, rekening houdend met de rechten en belangen van de consument

Dit is een fundamentele gedragsregel die moet worden nageleefd zowel vóór het sluiten van de overeenkomst als tijdens de uitvoering ervan.

De verplichting slaat op omzeggens alle activiteiten van de kredietgever en de kredietbemiddelaar, in bijzonder:

- bij het opstellen van kredietproducten of het toekennen van, het bemiddelen bij of het verlenen van adviesdiensten over krediet;
- in voorkomend geval, bij nevendiensten aan consumenten;
- het uitvoeren van een kredietovereenkomst.

Deze activiteiten moeten worden gebaseerd op:

- *de informatie over de omstandigheden van de consument;*
- *elke specifieke eis die de consument heeft medegedeeld;*
- *redelijke veronderstellingen over de risico's* gerelateerd aan de situatie van de consument gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst.

4.4.3. Verplichting tot passende toelichting en tot raadgeving

De kredietgever en de kredietbemiddelaars zijn gehouden om:

- *'passende' toelichting te verstrekken aan de consument om hem in staat te stellen te beoordelen of de voorgestelde kredietovereenkomst aan zijn behoeften en financiële toestand beantwoordt*, met inbegrip van de voornaamste kenmerken van de voorgestelde kredieten en de gevolgen als de consument niet betaalt;
- *voor een kredietopening aangeboden op een verkooppunt (buiten het bedrijf van de kredietgever) of op afstand, de voor- en nadelen uitleggen van deze vorm van krediet (kredietopening) vergeleken met de VOA of LOA als deze andere vormen van krediet ook worden aangeboden door de kredietgever of door de kredietbemiddelaar;*

- voor de kredietovereenkomsten die zij gewoonlijk aanbieden of waarvoor zij gewoonlijk bemiddelen, het krediet te zoeken dat qua soort en bedrag het **best is aangepast**, rekening houdend met de financiële toestand van de consument en met het doel van het krediet.

De passende toelichting betreft onder meer de voornaamste kenmerken van de voorgestelde producten en de specifieke gevolgen hiervan voor de consument toe te lichten, de aflossing van het kapitaal, de aanrekening van de interesten, de maximale JKP, de nulstellingstermijn en de opeisbaarheid van het verschuldigde saldo in geval van eenzijdige opzegging van de kredietovereenkomst.

De verplichting geldt in principe niet voor de agenten in nevenactiviteit. In dat geval berust de informatieplicht enkel bij de kredietgever.

Daarentegen is de nevenagent wel onderworpen aan de precontractuele informatieverplichting als hij tegelijkertijd een kredietovereenkomst en een betaalinstrument aanbiedt, dat gebruikt kan worden ook buiten zijn handelszaak, of een kredietovereenkomst die bedoeld is, geheel of gedeeltelijk, voor de aankoop van goederen of diensten die niet door hem aangeboden.

4.4.4. Bijzondere informatieplicht van de kredietbemiddelaar

Elke kredietbemiddelaar moet de consument informeren over:

- zijn hoedanigheid van krediet bemiddelaar;
- de aard en draagwijdte van zijn bevoegdheden, waaronder zijn hoedanigheid van kredietmakelaar of verbonden agent.

Deze informatieverstreking geldt *zowel in zijn reclame als in de documenten bestemd voor het cliënteel*.

De verbonden agent geeft in alle documenten voor het cliënteel de elementen ter identificatie van de kredietgever aan.

4.4.5. Ontwerpkredietovereenkomst

De kredietgever of -bemiddelaar moet aan de consumenten die daarom vragen, een ontwerpkredietovereenkomst afgeven, zonder kosten aan te rekenen.

Hij is echter niet verplicht dat te doen, als de kredietgever, op het ogenblik waarop de consument de aanvraag doet, niet voornemens is de kredietovereenkomst te sluiten.

4.5. Raadpleging CKP

4.5.1. Draagwijdte van de verplichting tot raadpleging

De kredietgevers zijn gehouden de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) van de Nationale Bank van België te raadplegen vóór elke kredietverlening.

Zij moeten kennisnemen van de lopende kredieten en de eventuele wanbetalingen om de consumenten te beschermen tegen overmatige schuldenlast.

De kredietbemiddelaars hebben een onrechtstreeks, gedeeltelijk en beperkt recht van toegang tot de CKP, onder verantwoordelijkheid van de kredietgever.

De kredietgever is gemachtigd om de kredietbemiddelaar over het geglobaliseerde antwoord van de raadpleging van de CKP in te lichten, in zoverre de raadpleging heeft plaatsgevonden op basis van een concrete kredietaanvraag waarvoor deze kredietbemiddelaar daden van kredietbemiddeling stelt.

Dit geglobaliseerde resultaat kan enkel betrekking hebben op het aantal kredietovereenkomsten en de som van de geregistreerde kredietbedragen.

De raadpleging van de CKP moet binnen hoogstens 20 dagen voor het sluiten van de kredietovereenkomst gebeuren, maar in elk geval vóór het sluiten van de overeenkomst. Dit heeft tot gevolg dat de Centrale opnieuw zal moeten worden geraadpleegd als de kredietovereenkomst niet binnen die termijn is gesloten.

Voor de kredietovereenkomsten van onbepaalde duur moeten de kredietgevers elk jaar de kredietwaardigheid van de consument opnieuw beoordelen op basis van een nieuwe raadpleging van de CKP (uiterlijk op de eerste werkdag volgend op de verjaardag van het sluiten van de kredietovereenkomst).

Deze verplichting geldt niet wanneer voor deze kredietovereenkomsten een nulstellingstermijn van minder dan of gelijk aan 1 jaar van toepassing is.

4.5.2. Verplichtingen bij geregistreerde wanbetaling

Wanneer een wanbetaling van een consumentenkrediet bij de CKP werd geregistreerd, dan moet de kredietgever de gepaste maatregelen nemen.

Voor een wanbetaling in het kader van een consumentenkrediet en/ of een hypothecair krediet met een roerende bestemming voor een totaal achterstallige betaling:

- *meer dan 1.000 euro, mag de kredietgever geen nieuwe kredietovereenkomst sluiten met de consument;*
- *tot 1.000 euro, is een bijzondere motivering in het kredietdossier noodzakelijk.*

Voor kredietovereenkomsten van meer dan 500 euro moeten de kredietgever en de kredietbemiddelaar respectievelijk aan de consument en aan de persoonlijke zekerheidssteller een kredietaanvraagformulier of, desgevallend, een informatieaanvraagformulier voorleggen onder de vorm van een vragenlijst.

Dit formulier bevat een beschrijving van alle informatie gevraagd door de kredietgever en/of de kredietbemiddelaar om de financiële toestand en de terugbetalingsmogelijkheden van de consument en de persoonlijke zekerheidssteller te beoordelen.

Met het oog op de bewijslevering van de verbintenissen, moet de kredietgever dit formulier bewaren zolang het opgenomen krediet niet werd terugbetaald.

De vragenlijst moet minstens betrekking hebben op:

- *het doel van het krediet;*
- *het inkomen;*
- *de personen ten laste; en*
- *de lopende financiële verbintenissen waaronder het openstaand bedrag en*

het aantal kredieten in omloop.

De informatie verstrekt door de consument of door de persoonlijke zekerheidssteller mag slechts worden meegedeeld aan en uitsluitend verwerkt worden door de kredietgever, en in voorkomend geval, door de kredietbemiddelaar.

Bij weigering van het krediet heeft de consument het recht om het resultaat van de raadpleging op te vragen bij de kredietgever.

De kredietgever deelt aan de consument:

- *het resultaat van de CKP-raadpleging mee;*
- *de identiteit en het adres van de verantwoordelijke van de gegevensverwerking, die hij geconsulteerd heeft;*
- *in voorkomend geval de identiteit en het adres van de kredietverzekeraar die geconsulteerd is.*

Als het krediet geweigerd wordt, mag geen enkele schadevergoeding van welke aard ook van de consument gevraagd worden (behalve de kosten van de raadpleging van de CKP betaald door de kredietgever).

4.5.3. Bewaarplicht van het bewijs van raadpleging

De kredietgever moet het bewijs van de raadpleging van de CKP bewaren:

- gedurende de hele contractperiode en ten minste gedurende 3 jaar;
- op papier of op een andere duurzame drager.

In elk geval moeten minstens de volgende elementen worden aangegeven: de unieke identificatiecode, het tijdstip van de raadpleging en de identiteitsgegevens van de persoon waarop de raadpleging betrekking heeft.

4.6. Nevendiensten

Het is de kredietgever en de kredietbemiddelaar verboden om de consument te verplichten in het raam van het sluiten van een kredietovereenkomst een andere overeenkomst te ondertekenen bij de kredietgever, de kredietbemiddelaar of een door hen aangewezen derde.

De bewijslast dat de consument de vrije keuze heeft gehad met betrekking tot het sluiten van iedere nevendienstcontract, die bijkomend met de kredietovereenkomst wordt gesloten, komt toe aan de kredietgever en de kredietbemiddelaar.

Hoofdstuk 5

Identificatie en controle identiteitsgegevens

De kredietgever mag de kredietovereenkomst of de zekerheidsovereenkomst pas sluiten na onderzoek van de identiteitsgegevens van de consument of de zekerheidssteller.

Het uitgangspunt is uw klant kennen (Know Your Customer principle).

De kredietgever moet:

- de identificatie 'face to face' doen (behalve voor kredietovereenkomsten op afstand);
- een kopie nemen van de identiteitsdocumenten, op papier of elektronisch;
- de samenhang controleren tussen de identiteitsgegevens op het identiteitsbewijs en de persoon die een krediet aanvraagt, alsook de overeenstemming van de handtekeningen;
- het taalbegrip van de consument controleren vooraleer het contract wordt ondertekend.

De identificatiegegevens van een natuurlijke persoon zijn:

- zijn naam en voornaam;
- de geboortedatum en -plaats;
- het woonadres of adres van de verblijfplaats.

Gelden als bewijs en dienen te worden gekopieerd en bewaard:

- de identiteitskaart voor Belgen die in België wonen;
- het paspoort (of een verblijfsvergunning of gelijkwaardig) voor buitenlanders.

Hoofdstuk 6

Het sluiten van de kredietovereenkomst

6.1. Vormvoorwaarden opgelegd door boek VII van het Wetboek van economisch recht

De consumentenkredietovereenkomst moet voldoen aan de vormvereisten opgelegd door titel 4, hoofdstuk 1 van boek VII van het Wetboek van economisch recht,

in aanvulling van de vormvereisten en regels van het burgerlijk recht (Cf. Module 1 - Contractueel recht).

6.1.1. Specifieke regels voor de totstandkoming van de overeenkomst

De consumentenkredietovereenkomst komt tot stand door:

- *de manuele of elektronische ondertekening van de overeenkomst door de contracterende partijen;*
- *op papier of op een andere duurzame drager.*
Deze duurzame drager mag ook elektronisch zijn;
- *met vermelding van het geheel van alle contractuele voorwaarden;*
- *met een exemplaar voor ieder partij + één voor de kredietbemiddelaar.*

Kredietovereenkomsten van bepaalde duur met kapitaalaflissing zijn voltrokken zijn komen slechts tot stand na overhandiging van een aflissingstabel (geldt niet voor kredietopeningen).

6.1.2. Verplichte vermeldingen

- *Voor de kredietgever:*
  - *op beknopte en duidelijke wijze alle nodige gegevens opgelegd door boek VII.*
Dit komt in essentie neer op de gegevens die opgenomen werden op het SECCI-formulier (Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet).
  - voor kredietopeningen: tijdstip en voorwaarden van betaling van interesten en kosten.
- *Voor de consument: eigenhandig geschreven:*
  - *de consument laat zijn handtekening voorafgaan door:*
    - *de vermelding van het kredietbedrag in geval van een kredietopening:*
'gelezen en goedgekeurd voor ... euro op krediet';
    - *de vermelding van het totale door de consument terug te betalen bedrag in geval van andere kredietovereenkomsten:*

'gelezen en goedgekeurd voor ... euro terug te betalen';

- *datum en precieze adres van de ondertekening van het contract.*
- *Voor de kredietbemiddelaars:*
  - *de hoedanigheid als kredietbemiddelaar en de aard en draagwijdte van zijn bevoegdheden.*
  - *verbonden agent: de identificatie-elementen van de kredietgever.*

6.2. Overdracht van rechten

Artikel VII.89 van boek VII bevat de regeling voor de overdracht van rechten die betrekking hebben op de in artikel 1410, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek vermelde bedragen, wanneer die overdracht gebeurt in het kader van een kredietovereenkomst die onder de toepassing van de wet valt.

In die gevallen gelden de artikelen 27 tot 35 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het werknemersloon met betrekking tot de procedure voor loonoverdracht.

In het kader van kredietovereenkomsten mag geen overdracht van noch beslag op inkomsten of loon van minderjarigen plaatshebben, ook niet voor ontvoogde minderjarigen.

6.3. Betaling

Zolang de kredietovereenkomst niet is ondertekend door alle partijen, mag geen betaling worden uitgevoerd, noch door de kredietgever, noch door de kredietnemer.

Het kredietbedrag wordt in principe onmiddellijk door de kredietgever aan de kredietnemer betaald:

- *via overschrijving op de rekening van de consument of van een derde door hem aangewezen; of*
- *met een cheque.*

In principe mag de kredietgever het kredietbedrag niet contant aan de consument betalen (in speciën).

In geval van financiering van een goed of dienst, mag het bedrag pas aan de verkoper of dienstverlener worden overgemaakt nadat de kredietgever via een leveringsbewijs (dat door de consument gedagtekend en ondertekend moet zijn) op de hoogte is gebracht van de levering van het goed of de verlening van de dienst.

6.4. Herroepingsrecht van de consument

De kredietnemer heeft het recht de kredietovereenkomst te herroepen binnen een termijn van 14 kalenderdagen, zonder opgave van reden.

Die termijn gaat in op de dag:

- waarop de kredietovereenkomst wordt gesloten; of

- waarop de consument de contractuele voorwaarden en clausules alsook de precontractuele informatie heeft gekregen, als die dag later valt dan de dag waarop de overeenkomst is gesloten.
Het gaat hier vooral om gevallen waarin de kredietovereenkomst, op vraag van de consument, op afstand wordt gesloten.
Het verstrekken van de precontractuele informatie en de ondertekening van de overeenkomst gebeuren dan nadat de overeenkomst is gesloten.

De termijn wordt geacht te zijn nageleefd, als de kennisgeving vóór het verstrijken ervan verzonden is, in principe bij een aangetekende zending.

Gevolgen van de herroeping van de kredietovereenkomst:

- *De herroeping van de kredietovereenkomst brengt van rechtswege de ontbinding van de nevendienstovereenkomsten met zich mee. Bijvoorbeeld: een schuldsaldoverzekering verbonden aan de kredietovereenkomst.*
- *De kredietnemer moet:*
  - *het ontvangen kapitaal terugbetalen aan de kredietgever; en*
  - *enkel een rente betalen voor de dagen dat hij daadwerkelijk het krediet heeft opgenomen.*
- In geval van kredietovereenkomsten waarbij lichamelijke roerende goederen ter beschikking werden gesteld van de consument, moet de kredietnemer:
  - onmiddellijk na het versturen van de kennisgeving de ontvangen goederen teruggeven; en
  - de voor de periode van kredietopneming verschuldigde rente betalen.
- *De kredietgever mag geen wederbeleggingsvergoeding aanrekenen of een andere vergoeding.*
- Als de kredietgever (niet voor terugbetaling in aanmerking komende) kosten heeft betaald aan een overheidsinstelling, kan hij die ook aan de consument aanrekenen.

Hoofstuk 7

Vervroegde terugbetaling

De kredietnemer heeft te allen tijde het recht om het schuldsaldo van het krediet geheel of gedeeltelijk terug te betalen.

Hij moet de kredietgever op de hoogte brengen van zijn voornemen bij een aangetekende zending, ten minste 10 dagen vóór de terugbetaling.

De kredietgever mag een wederbeleggingsvergoeding vragen, maar moet daarbij wel rekening houden met de wettelijke voorwaarden.

De wederbeleggingsvergoeding:

- moet billijk en objectief gegrond zijn;
- mag worden geëist enkel wanneer de vervroegde terugbetaling binnen een periode met vaste rentevoet valt;
- mag niet leiden tot het betalen van een interest die hoger is dan die welke de kredietnemer zou hebben betaald zonder vervroegde terugbetaling;
- mag het wettelijk bepaalde maximum niet overschrijden.

Het maximum hangt af van de termijn tussen de vervroegde terugbetaling en het einde van de overeenkomst:

- > 1 jaar: maximaal 1% van het als kapitaal terugbetaalde deel waarop de vervroegde terugbetaling betrekking heeft;
- ≤ 1 jaar: maximaal 0,5% van het als kapitaal terugbetaalde deel waarop de vervroegde terugbetaling betrekking heeft.

Voor kredietopeningen kan geen vergoeding worden gevraagd, en evenmin wanneer de terugbetaling gebeurt ter uitvoering van een verzekeringsovereenkomst (schuldsaldoverzekering) als waarborg voor de terugbetaling van het krediet.

Hoofdstuk 8

Niet uitvoering van de kredietovereenkomst

Elk beding dat voorziet in het verval van de termijnbepaling of in een uitdrukkelijke ontbindende voorwaarde bij niet uitvoering van de kredietovereenkomst is nietig en als niet geschreven beschouwd.

De wetgeving voorziet drie uitzonderingsgevallen wat de consumentenkredieten betreft:

1. *niet terugbetaling van ten minste twee termijnbedragen of een bedrag gelijk aan 20 % van het totaal te betalen bedrag* als de consument zijn verplichtingen niet heeft nagekomen binnen een termijn van één maand na het versturen van een aangetekende zending met ingebrekestelling;
2. *vervreemding van het goed vóór het betalen van de prijs of gebruik in strijd met de voorwaarden*, terwijl de kredietgever zich de eigendom ervan had voorbehouden of er, overeenkomstig de regelen inzake financieringshuur, nog geen eigendomsoverdracht heeft plaatsgevonden;
3. *ongoorloofde debet toestand of overschrijding van het toegestane kredietbedrag boven 1.250 EUR gedurende 3 maanden* als de consument zijn verplichtingen niet heeft nagekomen binnen een termijn van één maand na het versturen van een aangetekende zending met ingebrekestelling.

De kredietgever mag het verval van de termijnbepaling of de ontbindende voorwaarde wegens niet uitvoering van de kredietovereenkomst enkel toepassen in die drie uitzonderingsgevallen.

Deze uitzonderingsgevallen gelden ook voor de hypothecaire kredieten met een roerende bestemming.

Bij toepassing van het verval van de termijnbepaling of de ontbindende voorwaarde in die drie uitzonderingsgevallen, mag de kredietgever aan de consument enkel de betaling vragen van:

- het verschuldigd blijvend saldo;
- het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument;
- het bedrag van de overeengekomen nalatigheidsintrest berekend op het verschuldigd blijvende saldo;
- de overeengekomen straffen of schadevergoedingen voor zover ze worden berekend op het verschuldigd blijvende saldo en beperkt worden tot de volgende maximumbedragen:
  - maximum 10 % van de schijf van het verschuldigd blijvende saldo tot 7.500 euro;
  - maximum 5 % van de schijf van het verschuldigd blijvende saldo boven 7.500 euro.
- Bij eenvoudige betalingsachterstand, zonder ontbinding van de

overeenkomst noch een verval van de termijnbepaling, mag aan de consument geen andere betaling gevraagd worden dan:

- het vervallen en niet-betaalde kapitaal;
- het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument;
- het bedrag van de overeengekomen nalatigheidsintrest berekend op het vervallen en niet betaalde kapitaal;
- de overeengekomen kosten voor de maانبrieven en de brieven voor ingebrekestelling, a rato van één verzending per maand.
Deze kosten bestaan uit een forfaitair maximumbedrag van 7,50 euro, vermeerderd met de op het ogenblik van de verzending geldende portokosten.

Hoofdstuk 9

Toegang tot de activiteit van de kredietgevers en van de kredietbemiddelaars en sancties

9.1. Bevoegde toezichthouders

De controle op de kredietgevers en kredietbemiddelaars wordt uitgeoefend door de FSMA en de FOD Economie:

- *de FSMA is bevoegd voor de toegang tot het beroep van kredietgever en kredietbemiddelaar;*
- *de FOD Economie is belast met de voorafgaande controle van de geldigheid van de kredietovereenkomsten.*

De personen die de activiteit van kredietgever willen uitoefenen of de titel van kredietgever willen voeren in België dienen voorafgaandelijk een vergunning van de FSMA te bekomen.

Het vergunningsdossier van de kredietgever bevat ook het bewijs dat de modelkredietovereenkomsten, met inbegrip van de aflossingstabellen, die de kredietgever voornemens is te gebruiken, voorafgaandelijk door de FOD Economie zijn goedgekeurd.

9.2 Kredietgevers inzake consumentenkrediet

De kredietgever inzake consumentenkrediet is de natuurlijke persoon of rechtspersoon die, in het raam van zijn handels- of beroepsactiviteiten, een consumentenkrediet toestaat.

De personen die de activiteit van kredietgever willen uitoefenen in België dienen voorafgaand een vergunning van de FSMA te verkrijgen.

Om een vergunning als kredietgever te verkrijgen, dient de verzoeker te voldoen aan bepaalde vereisten met betrekking tot zijn vennootschapsvorm, minimumkapitaal, aandeelhouders en leiding.

Kredietgevers die aan deze voorwaarden voldoen hoeven zich niet bij de FSMA als kredietbemiddelaar in te schrijven, ook al doen zij aan directe distributie en zij zo een activiteit hebben van kredietbemiddeling.

Kredietbemiddeling is de activiteit die bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- kredietovereenkomsten voorstellen of aanbieden aan consumenten;*
- consumenten bijstaan, anders dan bedoeld in a), om het afsluiten van een kredietovereenkomst voor te bereiden; of*
- kredietovereenkomsten afsluiten met consumenten, hetzij voor rekening van een kredietgever, hetzij voor eigen rekening als deze activiteit wordt uitgeoefend door een kredietgever die geen beroep doet op een kredietbemiddelaar.*

De voorbereidende werkzaamheden zijn bijvoorbeeld: de analyse van de

behoeften, het invullen van een onderschrijvingsformulier.

9.3 De bemiddelaars inzake consumentenkrediet

9.3.1. Definitie

De kredietbemiddelaar wordt omschreven als de rechtspersoon of de natuurlijke persoon die:

- a) *werkzaam is als zelfstandige in de zin van de sociale wetgeving;*
- b) *niet optreedt als kredietgever en*
- c) *kredietbemiddelingsactiviteiten uitoefent in het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten, tegen een vergoeding in de vorm van geld of enig ander overeengekomen economisch voordeel.*

Wordt hiermee gelijkgesteld de persoon die kredietovereenkomsten aanbiedt of toestaat wanneer deze overeenkomsten het voorwerp uitmaken van een onmiddellijke overdracht of indeplaatsstelling ten gunste van een andere vergunning houdende of geregistreerde kredietgever aangewezen in de overeenkomst.

9.3.2 Categorieën bemiddelaars inzake consumentenkrediet

Boek VII van het Wetboek van economisch recht maakt een onderscheid tussen drie categorieën kredietbemiddelaars:

- **de kredietmakelaar.**
De kredietmakelaar is een kredietbemiddelaar die geen verbonden agent is (zie onder);
- **de verbonden agent.**
De verbonden agent is een kredietbemiddelaar die handelt voor rekening en onder de volle en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid van:
  - *slechts één kredietgever; of*
  - *meerdere kredietgevers die behoren tot eenzelfde groep;*
- **de agent in een nevenfunctie.**
De agent in een nevenfunctie is de verkoper van goederen of diensten zonder financieel karakter die als bemiddelaar in consumentenkrediet optreedt bij wijze van nevenactiviteit en voor rekening van één of meerdere kredietgevers.
Er zijn 2 soorten agenten in nevenfunctie: zij die kredieten aanbieden:
  - **Type 1:** *die uitsluitend bestemd zijn voor goederen en diensten die zij zelf verkopen.*
Voorbeeld: garagist die een consumentenkrediet aanbiedt om een motorvoertuig te financieren die zij zelf verkopen.
  - **Type 2;** *die ook kunnen gebruikt worden voor goederen en diensten die zij niet zelf verkopen.*

9.3.3 De verantwoordelijken voor de distributie en de personen in contact met het publiek

Zowel de verantwoordelijken voor de distributie en de personen in contact met het publiek dienen te beschikken over de vereiste beroepskennis en praktische ervaring.

In dit verband dienen de kredietbemiddelaars alle documenten te bewaren die aantonen dat de verantwoordelijken voor de distributie en de personen die in contact staan met het publiek over de vereiste beroepskennis en houden die documenten ter beschikking van de FSMA

9.3.3.1 De verantwoordelijke voor de distributie (VVD)

De bemiddelaars inzake consumentenkrediet wijzen één of meer natuurlijke personen als verantwoordelijken voor de distributie aan.

Hun aantal is aangepast aan de organisatie en de activiteiten van de bemiddelaar. (minimum één + een bijkomende VVD per 10 PCP's; agenten in nevenfunctie: per 20 PCP's).

De verantwoordelijke voor de distributie is elke natuurlijke persoon die behoort tot de leiding van een kredietgever, een kredietbemiddelaar of elke werknemer in dienst van een dergelijke persoon, en die, de facto, de verantwoordelijkheid heeft over en het toezicht uitoefent op de personen die rechtstreeks betrokken zijn bij de werkzaamheden van bemiddeling.

De naamlijst van de verantwoordelijken voor de distributie en van alle latere wijzigingen in die lijst moet worden medegedeeld aan de FSMA.

9.3.3.2 De personen in contact met het publiek (PCP)

De personen in contact met het publiek zijn de andere personen bij een kredietgever of een kredietbemiddelaar die, op welke manier dan ook, in contact staan met het publiek, en dit met het oog op het voorstellen van kredietovereenkomsten of hieromtrent informatie over te bezorgen.

De persoon die rechtstreeks bij de bemiddelingswerkzaamheden betrokken is, zelfs zonder daarbij in contact te staan met het publiek wordt 'gelijkgesteld' met een persoon in contact met het publiek.

Bijvoorbeeld: de persoon die de analyse van de terugbetalingscapaciteit van de consument uitvoert.

In afwachting dat hij zijn beroepskennis en ervaring kan bewijzen, mag een PCP worden aangesteld als 'PCP in opleiding'.

Een PCP in opleiding beschikt over één jaar tijd vanaf zijn aanstelling om zijn examens af te leggen.

Intussen kan hij activiteiten van bemiddeling uitoefenen onder de intensieve begeleiding van een verantwoordelijke of van een ervaren PCP.

De ervaring als PCP in opleiding wordt in aanmerking genomen om zijn beroepservaring te bewijzen.

9.4 *Inschrijvingsvoorwaarden van de kredietbemiddelaars*

De personen die de activiteit van kredietbemiddelaar willen uitoefenen in België dienen vooraf te zijn ingeschreven in het daartoe bijgehouden register van de FSMA.

Om te kunnen worden ingeschreven als kredietbemiddelaar, dient de betrokkene aan de door de wet bepaalde inschrijvingsvoorwaarden te voldoen.

Vooreerst is vereist dat iedere kredietbemiddelaar die is opgericht in de vorm van een rechtspersoon naar Belgisch recht, alsook iedere kredietbemiddelaar-natuurlijke persoon van Belgische nationaliteit, zijn hoofdbestuur in België heeft.

Om in het register van de bemiddelaars inzake consumentenkrediet te kunnen worden ingeschreven, en om die inschrijving te kunnen behouden, dient de verzoeker van een inschrijving als kredietmakelaar of als verbonden agent aan volgende voorwaarden te voldoen:

1. *De bemiddelaar, de verantwoordelijken voor de distributie en de personen belast met de effectieve leiding bezitten de vereiste beroepskennis;*

- *Theoretische kennis.*

Het bewijs van de vereiste theoretische kennis wordt onder meer geleverd door:

- het slagen in de examens over de bemiddeling in consumentenkredieten die door de FSMA worden erkend;
- een diploma die recht geeft op een vrijstelling van die examens. Worden geacht de nodige theoretische kennis te hebben, de houders van volgende diploma's:
  - master (van universiteit of hogeschool);
  - bachelor waarvan het lessenprogramma minstens 11 studiepunten theoretische kennis omvat in kredietbemiddeling of een equivalent % van studiebelasting;
  - gelijkwaardig buitenlands diploma.

De betrokken personen worden aangeduid op pagina 2.

Ook de personen in contact met het publiek (PCP) moeten over voldoende beroepskennis beschikken.

De theoretische kennis is onderworpen aan permanente bijscholing, van drie uur per kalenderjaar.

Er gelden afwijkingen voor de agenten in nevenfunctie van type 1 en 2.

- Type 1: zij worden volledig vrijgesteld van bijscholing (= ook de VVD en de PCP's).
- Type 2: enkel de VVD's en de PCP's moeten een bijscholing volgen, dus niet de tussenpersoon (natuurlijke persoon) noch de effectieve leider.

- **Diploma hoger middelbaar onderwijs** (behalve PCP)
De bemiddelaar, de verantwoordelijken voor de distributie, de leden van het wettelijk bestuursorgaan en desgevallend de personen belast met de effectieve leiding, moeten minstens houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs.
Er is geen minimumdiploma vereist van de agenten in nevenfunctie en hun medewerkers.
- **Minimum praktische ervaring**, volledig verworven binnen de periode van zes jaar voorafgaand aan de inschrijving of aanstelling:
  - de makelaar in consumentenkrediet, zijn verantwoordelijken voor de distributie: een praktische ervaring van één jaar,
  - de verbonden agent en zijn verantwoordelijken voor de distributie: een praktische ervaring van zes maanden
  - hun PCP's: een praktische ervaring van zes maanden.
- 2. **De bemiddelaar en de verantwoordelijken voor de distributie beschikken over voldoende geschiktheid en professionele betrouwbaarheid voor de uitoefening van hun taken.**
- 3. **Een burgerlijke beroepsaansprakelijkheidsverzekering hebben gesloten die voldoet aan de wettelijke voorwaarden.**
Deze verplichting geldt ook voor de verbonden agenten, maar de verzekering kan worden gesloten door de kredietgever voor wie zij handelen.
- 4. **Slechts handelen met ondernemingen of personen die een vergunning hebben verkregen of zijn geregistreerd voor de uitoefening van de activiteit van kredietgever of kredietbemiddelaar in België.**
- 5. **Toetreden tot een buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen** (zie Module 1 - Ombudsdienst).
Dit veronderstelt dat zij bijdragen tot de financiering van die geschillenregeling en ingaan op elk verzoek om informatie dat hij in het raam van die geschillenregeling ontvangt.
- 6. **De aan de FSMA verschuldigde vergoedingen voor de uitoefening van het toezicht betalen.**
- 7. **Een professioneel e-mailadres meedelen aan de FSMA** waarnaar deze op rechtsgeldige wijze alle individuele of collectieve mededelingen kan versturen.

Voor een agent in een nevenfunctie, gelden er gelijkaardige voorwaarden.
Belangrijkste verschilpunten:

- **de verantwoordelijken voor de distributie en de personen in contact met het publiek bij een agent in een nevenfunctie moeten enkel een basiskennis hebben van de theoretische beroepskennis.**
- de verantwoordelijken voor de distributie en de PCP's dienen te beschikken over een praktische ervaring van zes maanden, volledig

verworven binnen de periode van zes jaar voorafgaand aan de indiening hun aanstelling.

- de agenten in nevenfunctie van type 1 moeten geen praktische ervaring bewijzen?

De bemiddelaars moeten aan de FSMA het bewijs kunnen leveren dat ze de inschrijvingsvoorwaarden naleven.

Als een rechtspersoon zijn inschrijving als bemiddelaar vraagt, stelt deze de FSMA in kennis van de identiteit van minstens één effectieve leider die de facto de belast is met de verantwoordelijkheid voor de bemiddelingsactiviteit. De effectieve leider moet geen ervaring bewijzen.

De aanvrager van een inschrijving als *makelaar* inzake consumentenkrediet voegt bij zijn inschrijvingsaanvraag een verklaring op erewoord waaruit blijkt dat hij zijn beroepsactiviteiten uitoefent buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst of elke andere juridische verbintenis die hem verplicht zijn hele productie of een bepaald deel ervan te plaatsen bij één kredietgever of bij enkele kredietgevers die tot dezelfde groep behoren.

Elke wijziging in de gegevens waarop de verklaring op erewoord betrekking heeft, wordt onverwijld aan de FSMA meegedeeld.

9.5 Collectieve inschrijving

Tot 2019 kon de kredietgever inzake consumentenkredieten een inschrijvingsaanvraag indienen voor meerdere kredietmakelaars of verbonden agenten met een uniek dossier.

Als centrale instelling was de kredietgever verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de inschrijvingsvoorwaarden.

De mogelijkheid van collectieve inschrijving werd afgeschaft sinds 1 juni 2019. Zij werd vervangen door een individuele inschrijving.

9.6 Inschrijvingsprocedure

Elke inschrijvingsaanvraag wordt aan de FSMA gericht.

Bij de indiening van zijn inschrijvingsaanvraag vermeldt de aanvrager in welke categorie van het register hij wenst te worden ingeschreven.

Een bemiddelaar kan slechts in een enkele categorie van het register worden ingeschreven.

Het register is onderverdeeld als volgt:

1. kredietmakelaars;
2. verbonden agenten;
3. agenten in een nevenfunctie.

De FSMA:

- *schrijft de bemiddelaars inzake consumentenkrediet in die voldoen aan de in boek VII vastgestelde inschrijvingsvoorwaarden;*

- *doet uitspraak uiterlijk binnen: zestig dagen na ontvangst van de aanvraag en van alle vereiste documenten.*

Het register vermeldt voor elke bemiddelaar inzake consumentenkrediet de gegevens die noodzakelijk zijn voor zijn identificatie, de datum waarop hij is ingeschreven, de categorie waarin hij is ingeschreven, desgevallend de datum waarop hij is geschrapt, evenals alle andere informatie die de FSMA nuttig acht voor een correcte informatieverstrekking aan het publiek.

De FSMA bepaalt de voorwaarden waaronder de vermelding van de schrapping van een bemiddelaar van de website wordt weggelaten.

9.7 Sancties

Het wetboek economisch recht voorziet in burgerrechtelijke, strafrechtelijke en administratieve sancties in geval van een inbreuk op Boek VII WER. Deze sancties kunnen tezamen worden toegepast.

9.7.1. Burgerlijke sancties

Op de niet-naleving door de kredietgever en de kredietbemiddelaar van een groot aantal bepalingen van boek VII zijn er burgerrechtelijke sancties van toepassing.

De rechter kan onder meer de:

- *kredietovereenkomst nietig verklaren (d.i. ongeldig verklaren);*
- *verplichtingen van de consument verminderen tot het geleende bedrag of tot de contante prijs van het goed of de dienst.*

9.7.2. Strafrechtelijke sancties

De wetgever voorziet in strafrechtelijke sancties.

De inbreuken op de wetgeving kunnen worden bestraft met strafrechtelijke sancties, gerangschikt in zes niveaus.

- *Voor alle niveaus kunnen er strafrechtelijke geldboetes worden opgelegd.*
Naargelang het niveau, kunnen de geldboetes oplopen tot:
  - een maximum van 5.000 euro tot 100.000 euro;
  - 4 tot 6 % van de totale jaaromzet indien dit een hoger bedrag vertegenwoordigt.
 Als er geen informatie beschikbaar is over de totale jaaromzet bedraagt het maximumbedrag van de geldboete twee miljoen euro.
- *Voor het niveau 5 en 6 kan een gevangenisstraf worden opgelegd, alleen of in combinatie met een strafrechtelijke geldboete* (niveau 5: maximum één jaar, niveau 6: maximum 5 jaar).

9.7.3. Administratieve sancties

De door de minister van Economische Zaken aangestelde ambtenaren hebben dezelfde onderzoeksbevoegdheden als die van de officieren van de gerechtelijke politie.

De door de minister van Economische Zaken aangestelde ambtenaren:

- zijn bevoegd voor het opsporen en vaststellen van inbreuken, en voor de handelingen die kunnen leiden tot de intrekking van de erkenning van een geldverlener of de schrapping van de inschrijving van een kredietbemiddelaar;
- kunnen een proces-verbaal opmaken, een verwittiging geven aan een overtreder om hem aan te manen om zijn handelen stop te zetten en/of, in geval van een strafrechtelijk gesanctioneerde inbreuk, hem de betaling van een bedrag voor te stellen (een administratieve transactie) om te voorkomen dat het dossier naar het parket wordt doorgestuurd.

De FSMA mag administratieve sancties opleggen.

Zo kan de FSMA onder meer:

- *de uitoefening van de activiteit van kredietbemiddelaar geheel of gedeeltelijk verbieden en de inschrijving in het register schorsen;*
- *de inschrijving als kredietbemiddelaar schrappen.*

Inhoudsopgave

Module 2	Consumentenkrediet	3
Hoofdstuk 1	Betalingsverkeer: debetkaart en kredietkaart	4
1.1.	Debetkaart.....	4
1.2.	Kredietkaart.....	6
1.3.	Betaalbehoeften klant en kaartkeuze	9
Hoofdstuk 2	De zekerheden.....	11
2.1.	Belang en functie van de kredietzekerheden.....	11
2.2.	Vormvereisten en openbaarmaking.....	12
2.3.	Soorten zekerheden	12
Hoofdstuk 3	Boek VII WER: consumentenkrediet	19
3.1.	Doel van titel 4, hoofdstuk 1 van boek VII WER.....	21
3.2.	Toepassingsgebied van boek VII WER	21
3.3.	Onderscheid tussen de diverse kredietvormen	23
3.4.	Maximumlooptijd van een VOA, LOA en financieringshuur	26
3.5.	Nulstelling en minimale terugbetalingen van kredietopeningen	26
3.6.	Niet-geoorloofde debetstand en overschrijding van een kredietopening	28
Hoofdstuk 4	Precontractuele bescherming van de consumenten	30
4.1.	Regels over de reclame	30
4.2.	Verplichtingen bij het commercieel benaderen van de klant.....	34
4.3.	Verplichting om informatie in te winnen over de financiële toestand.....	35
4.4.	Precontractuele informatie	36
4.5.	Raadpleging CKP.....	39
4.6.	Nevendiensten	41
Hoofdstuk 5	Identificatie en controle identiteitsgegevens	42
Hoofdstuk 6	Het sluiten van de kredietovereenkomst	43
6.1.	Vormvoorwaarden opgelegd door boek VII van het Wetboek van economisch recht	43
6.2.	Overdracht van rechten	44
6.3.	Betaling.....	44
6.4.	Herroepingsrecht van de consument.....	44

Hoofdstuk 7	Vervroegde terugbetaling	46
Hoofdstuk 8	Niet uitvoering van de kredietovereenkomst	47
Hoofdstuk 9	Toegang tot de activiteit van de kredietgevers en van de kredietbemiddelaars en sancties.....	49
9.1.	Bevoegde toezichthouders.....	49
9.2	Kredietgevers inzake consumentenkrediet.....	49
9.3	De bemiddelaars inzake consumentenkrediet.....	50
9.4	Inschrijvingsvoorwaarden van de kredietbemiddelaars	52
9.5	Collectieve inschrijving	54
9.6	Inschrijvingsprocedure	54
9.7	Sancties.....	55